Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St, Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 168. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 4-го ВЕРЕСНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 4, 1982 No. 168. VOL. LXXXIX.

ПРОФЕСОРИ В.ЯНІВ І З.СОКОЛЮК ОБРАНІ РЕКТОРОМ І ПРОРЕКТОРОМ УВУ

Сенат УВУ сидять (зліва): о. митрат проф. д-р Іван Гриньох, проф. д-р Григорій Васькович, проф. д-р Володимир Янів (ректор), проф. д-р Зенон Соколюк (проректор), проф. д-р Богдан Кордюк, проф. д-р Богдан Осадчук. Стоять: о. магістер Володимир Дідович, проф. д-р Аркадій Жуковський, проф. д-р Аристид Вирста.

Мюнхен, Західня Німеччина (УВУ). — Професорська Рада УВУ скликується кожного року, від 14 років, завжди в часі літніх місяців, коли в УВУ відбувається авдиторне навчання. Тут тоді автоматично збирається найбільша кількість професорів. Цього року вона мала місце в п'ятницю, 6-го серпня. В ній брали участь 28 професорів, доцентів і викладачів. Два інших учасника, які мусіли скоріше від'їхати, були на поширеному засіданні Сенату, де підготовлено програму нарад і прийнято звіти.

Перед Професорською Радою відбулися також факультетські ради: Факультету права й суспільно-економічних наук — 21-го липня; Філософічного факультету — 3-го серпня, які автономно вибирають своє керівництво, тобто деканів і продеканів.

Про працю факультетів звітувалося двічі: обширніше на факультетських радах і стисліше на Загальній Професорській Раді. Праця факультетів зосереджувалася на підготові й проведенні авдиторного навчання, яке йшло за устабілізованим від років пляном. Точні програми викладів на семестрах і курсах подавалися в щорічному „індексі лекцій", який появляється у трьох мовах (українською, німецькою та англійською). В „індексах" є також точна бібліографія видань УВУ, інформації про правне положення УВУ (приватного університету з академічними правами) та про міщення інформацій про УВУ по високошкільних довідниках. Деканати поруч із Ректоратом брали участь у підготові вечірніх публічних доповідей.

У підсумовуючому звіті Ректора вказано на величезну видавничу працю за останній академічний рік: разом видано у восьми різних серіях 13 різних видань на 2432 сторінки. Коли за мюнхенський період праці досі пересічно у рік видавано праць на 40 аркушів, то в звітовому періоді з'явилося понад 150 аркушів, при чому були тут такі цінні видання, як розкішно видана німецька версія Альбома „Українська Ікона" С. Гординського із передмовою віденського архиєпископа кардинала Кеніга, цінне перевидання словника Желихівського, збірник на пошану колишнього Ректора св.п. проф. В.Орелецького тощо.

Велику службу при поширюванні українських міжнародних зв'язків робить також річник „Міттайлюнґен" — головно із німецьки-

(Закінчення на стор. 6)

„Ми боремося за правду і проти совєтських фальшивок" — кажуть діти І.Демянюка

Клівленд, Огайо. — Діти Івана Демянюка, обвинуваченого в коляборантстві з німецькими нацистами під час Другої світової війни, продовжують вести різні акції в обороні свого батька і дуже рішучо виступають проти совєтських фальшивок, підкидуваних органами КҐБ американському судівництву проти багатьох немилих їм осіб. Лідія, Ірина і Іван Демянюки, влаштували голодівку перед будинком Центру справедливости в Клівленді, а також, зустрінувшись з кореспондентами, зокрема кореспондентом газети „Парма Сан Пост", розповіли їм про несправедливе трактування їхнього батька. Інтерв'ю з Лідою Демянюк і сцени з голодівки кількаразово передавались на телевізійних програмах під час вечірніх новинок.

Ліда Демянюк заявила кореспондентові згаданої газети, що судові власті, стоять на своєму і кажуть, що суд був справедливий і були вислухані свідки та переглянені численні документи. „Я персонально і багато осіб у Клівленді, не можуть погодитися з таким твердженням, — заявила Ліда, — бо оце вперше в історії нашої свободолюбної країни були вжиті на процесі совєтські „доказові" матеріяли, якими, очевидно, не можна вірити і як довго вони вживатимуться у наших судах, жадний американець, навіть з третього народженого тут покоління не може бути безпечний, якщо він антикомуніст чи критикує звироднілу совєтську систему... Якщо Совєтському Союзові вдасться пропхатись із своїми „документами" в американське судівництво, то за якийсь час вони порушуватимуть нашу правову систему... Ми боремося за правду і справедливість, — сказала на закінчення Ліда Дем'янюк, — бо немає нічого кращого як боротися за неї і шукати справедливости".

Немає найменшого сумніву, — кажуть численні кореспонденти, які об'єктивно підходять до розгляду справи Демянюка, — що діти засудженого і позбавленого американського громадянства, мають не великі вигляди виграти справу проти Департаменту справедливости, засобів масової інформації, десятків урядових адвокатів прокуратури і необмежених фінансових засобів, якими розпоряджає комісія Аллена Раєна у Вашінґтоні.

„СВОБОДА" З ДАТОЮ ВІВТІРКА НЕ ПОЯВИТЬСЯ

У зв'язку зі святом „Дня Праці", яке припадає на понеділок, 6-го вересня, „Свобода" з датою вівтірка, 7-го вересня не появиться. Чергове число газети друкуватиметься у вівторок з датою середи, 8-го вересня. — Ред.

У БЕЙРУТІ ВСЕ ЩЕ НЕСПОКІЙ

Бейрут, Ливан. — Хоч евакуація палестинців і сирійських військових відбувається майже без перешкод з західнього Бейруту в різних напрямках до місць призначення цих евакуйованих, то ці дні таки не обходяться без більшої події, наприклад, зістрілення ізраїльцями сирійського літака совєтського виробу МІҐ-25, при чому він не мав збройної місії, а стежив за рухами евакуйованих військ. Це вперше від довшого часу, що ізраїльці збили такого типу літака. Бо, хоч сирійських літаків, згідно з ізраїльськими повідомленнями, за час цієї короткої відносно війни збито 87, то це були військові бойові літаки. Єдиний сирійський літак був збитий ізраїльцями над Ливаном при польоті з завданням розвідки понад один рік тому, 29-го липня 1981 року.

Збитий літак упав на чотири милі на північний схід від Бейруту і пілот впав разом з ним, хоч з Єрусалиму було подано, що пілот врятувався на парашуті. На землі падаючий літак убив одну людину і двох тяжко поранив, але жертв може бути більше, бо всі відомості з терену ізраїльсько-арабських дій мають два варіянти — одні дані, що подає одна сторона, і зовсім другі дані, якщо їх подає друга сторона.

Імплікації цього зістрілення можуть бути більші чи менші, залежно від того, як до цього поставиться Америка. Від 24-го червня, тобто за два місяці і пів, Ізраїль не збивав сирійських літаків, навіть військових, а розвідувальні літаки і над Ливаном і над сусідніми землями літали весь цей час

У офіційному повідомленні з Єрусалиму сказано, що всі „ізраїльські літаки в цілості повернулися" після збиття сирійського літака, що дає підстави зробити висновок, — пише „Н.Й. Таймс" з середи, 1-го вересня, що це був напад у повітрі. Але сторонні чинники подають, — пишеться тут далі, — що ізраїльські човни, які вистрілюють ракети проти літаків, також були в дії нападу на сирійський літак.

Літак МІҐ-25 може летіти на висоті 100,000 стіп і має швидкість майже в три рази більшу від швидкости поширення звуку в повітрі. Пояснюючи цей поважний інцидент поміж Ізраїлем і Сирією, зі своєї точки зору, єрусалимський рапорт каже, що цей вчинок — це додатковий тиск на Сирію, щоб вона не зволікала з відтягненням всіх своїх збройних сил з Ливану, а здійснила це якнайшвидше. Ця річ якраз і відбувається, бо навіть у час збиття сирійського літака 1,600 осіб — палестинських повстанців і сирійських вояків залишило Бейрут в дорозі на Бакаа-долину. Це темпо евакуації не зменшується, що дає підстави відповідальним за „ісход" чинникам вважати можливим закінчити евакуацію ПВО і сирійців з Бейруту вже незадовго.

Збивши цей літак, Ізраїль поставив ультиматум Сирії відразу, що ні один літак не сміє перелітати через демаркаційну лінію у повітрі понад Ливаном над тією частиною Ливану, яка окупована Ізраїлем.

У світі

ПРОТЯГОМ МИНУЛОГО ТИЖНЯ В МЕХІКО-Ситі розкидали і роздавали якісь невідомі люди тисячі летючок із закликом до громадян бойкотувати всі крамниці в місті, де (а це було скрізь) зросли страшенно ціни на всі споживчі товари. Такі летючки без підпису і адреси були причеплені на передні шиби авт на автових майданах, увіпхнуті до поштових скриньок по домах і навіть посилані поштою та поширювані вділякими іншими способами. В летючках закликалося покупців бойкотувати урядові розпорядження і в деяких навіть були надруковані вульгарні віршовані пасквілі на президента Хозе Льопеза Портільйо. Все це якраз напередодні його відомої Промови про стан країни, яку він виголосив в середу, 1-го вересня, з декретом — націоналізації всіх приватних мехіканських банків, чим сколихнув увесь фінансовий світ. Досі невідомо, хто стояв за лявіною цих летючок, які виявилися успішними лише частково, бо зменшення торговельного обороту було помітне по крамницях тільки на околицях столиці, а на „долині міста" так само інтенсивно відбувалася продаж і купівля, як і перед летючками. Приймаючи до уваги, що такі летючки вимагають і організації — людей для розповсюдження, і фондів, є дві думки, хто міг їх поширювати. Це були або комуністи, які завжди використовують нагоду „ловити свою рибку у каламутній водиці", або групи, фінансовані банками, яких скривдив президент Портільйо, відібравши їм їхній „хліб і масло".

В СОВЄТАХ ЗНОВУ УРЯДОВИМ ДЕКРЕТОМ дозволено селянам і мешканцям сільських теренів тримати власних свійських тяглових тварин: коня, мула, осла, бика, вола, буйвола чи верблюда. Цей декрет, виданий і проголошений в середу, 1-го вересня, згідно з повідомленням Ройтера з Москви, має на меті по-справжньому поліпшити кризово-безнадійну ситуацію на селах в СССР, у приватному сільськогосподарському секторі, який, хоч становить всього незначну частинку відсотка всіх сільських господарств, постачає половину харчових продуктів країні, в противагу за цілком скандальний економічний провал „колгоспного господарювання". Знавці совєтологи уважають, що цей крок, зроблений завдяки „хлопському розумові" і наперекір безглуздій комуністичної ідеології, викликаний цілою низкою невдач урожаю протягом кількох років підряд в СССР. Цим декретом заперечено сумнозвісний декрет з 1964 року, яким Брежнєв, що тоді заступив Хрущова на чолі держави, „ущасливив" підсовєтських бідолах-селян, відібравши їм право тримати велику тяглову худобу і коня (чи верблюда, якщо це в Середній Азії). В декреті сказано що ці тяглові тварини можна буде мати у приватному посіданні, коли цього вимагають „льокальні умовини і національні особливості", що свідчить про те, що не всі землі і не всі селяни в СССР дістануть це право.

ІЗ СЕУЛУ У ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що урядові чинники Північної Кореї відмовили проханню Об'єднаних Націй уможливити побачення американським представникам з втікачем-дезертиром — американським горожанином, з американської армії, який, кажуть північні корейці — „вибрав свободу", втікаючи з Південної Кореї, де він був у війську, до комуністичної Північної Кореї. Джозеф Т.Вайт з Сейнт Люїсу зник із своєї військової частини біля демілітаризаційної зони поміж обома Кореями вранці в суботу, 28-го серпня. За короткий час після того прийшло офіційне комюніке з Північної Кореї, що Дж. Вайт попросив тут політичного азилю. На інтенсивні намагання американського уряду добитися побачення з цим „втікачем" з Америки в Корею, бо цього жадають його батьки (вони не вірять, що він міг добровільно втекти), Північна Корея стоїть на своєму, що Дж. Вайт не бажає такого побачення і цього не бажає Північна Корея.

КОРОЛЬ ГУССЕЙН ГРАЄ ВИРІШАЛЬНУ РОЛЮ

Вашінґтон. — Американські керівні кола переконані, що у дальшому ході подій, що стосуються ситуації на Близькому Сході, вирішну ролю відіграє йорданський король Гуссейн. Президент Реґен зазначив дуже загально й невиразно, що окуповані тепер Ізраїлем землі на захід від ріки Йордану, які належали до Йорданії, ставши національним осідком для палестинців, повинні „мати зв'язок" з Йорданією. Р.Реґен є також проти створення окремої палестинської держави, під самим боком Ізраїля, а тільки за широку автономію для палестинців: на західньому березі Йордану й у змузі Ґази живе їх кругло півтора мільйона, а взагалі є їх понад три мільйони. Король Гуссейн рішуче відкинув теорію ізраїльського прем'єра Беґіна, що палестинською державою повинна стати Йорданія. Однак, речник йорданської амбасади у Вашінґтоні висловився прихильно про виступ президента Реґена, який вимагає від Ізраїля виректися дальшої окупації названих арабських земель і припинити їхню колонізацію. Який правний „зв'язок" існував би поміж автономною палестинською країною та Йорданією — це мали б вирішити переговори поміж всіма зацікавленими сторонами, якими є Ізраїль, Йорданія, палестинці і Америка, як ініціятор і головний посередник. Покищо йдеться про те, щоб Палестинська Визвольна Організація, яка претендує на ролю репрезентанта всіх палестинців, визнала реальний факт і право існування ізраїльської держави. Йдеться також про те щоби переконати короля Гуссейна, щоби він включився в мирні переговори Єгипту й Ізраїля, ведені за посередництвом Америки. Покищо Гуссейн відмовляється від визнання Ізраїля і солідаризується з іншими опозиційними супроти Ізраїля арабськими державами. Але він відвідував недавно Вашінґтон і втримує зв'язок з американським амбасадором-миротворцем Філіпом Габібом. Гуссейн прогнав був з Йорданії терористів Ясіра Арафата. Тепер, прийнявши до себе коло тисячі вигнаних з Ливану палестинців, він вітав їх, як героїв.

Але красномовними фразами не можна розв'язати такої проблеми, як замирення Ізраїля з арабським світом. Заініціював те замирення своїм історичним виступом Роналд Реґен, пора, щоб і Гуссейн підтримав його ініціятиву.

Ясір Арафат заповідає дальшу війну проти Ізраїля

Атени. — Лідер Палестинської Визвольної Організації Ясір Арафат прибув у товаристві 60-ти своїх найближчих бійців і дорадників до столиці Греції Атен грецьким прогулянковим кораблем „Атлянтіс", виминачи демонстраційно приїзд до будь-котрої арабської держави, бо жадна з них не поспішила йому з допомогою проти ізраїльської армії, яка оточила його, Арафата, головну квартиру в західній частині столиці Ливану Бейруті. Ясіра Арафата привітав обіймами й поцілунком грецький прем'єр, комунізуючий Андреа Папандреу, і колишній єрусалимський архиєпископ Капуччі, що його ізраїльці в'язнили за пачкування зброї для Арафата. Грецький уряд гостив Арафата обідом, але газети звертають увагу, що теперішні відвідини Арафата у Греції реклямовані контрольованими урядом засобами інформації куди слабше і скромніше, як у грудні минулого року, коли Арафатові надали були почесне громадянство міста Атен. Арафат у своїй публічній заяві нахвалявся знову, що він оборонив Бейрут перед повним зруйнуванням „ізраїльськими варварами" та заповів дальшу війну проти Ізраїля „всіми доступними способами", але не сказав виразно, де й коли він заснує свою нову головну квартиру і як він думає відбудувати розбиту й розпорошену його революційно-терористичну організацію.

В Америці

„НЮ ІНҐЛЕНД ДЖОРНАЛ ОФ МЕДИЦИН" опублікував наслідки дослідів, переведених на 450 добровольцях в університеті Вермонт з метою вивчення впливу ліків — амантадін, дозволеного до вжитку в ЗСА ще у 1966 році, та рімантадін, у випадках захворювання поважними вірусовими інфекціями. Амантадін, до речі, широко вживається в СССР, але в Америці він у продажу не розповсюджений. Цей лік виявився на 91 відсотків ефективним у попередженні грипи (інфлюенції) у порівнянні з деякими іншими ліками. Згідно зі статтею, написаною у згаданому журналі д-ром Р.Ґордоном Даґлесом мол., який очолює департамент внутрішньої медицини в нюйоркському шпиталі Корнелл Медікал Сентер, лікарі будуть, правдоподібно, приписувати частіше цей дуже ефективний лік для всіх трьох родів грипи — А, Б та С.

У ЗВ'ЯЗКУ З НЕДАЛЕКИМИ ОСІННІМИ ВИБОРАМИ до Конґресу Адміністрація Реґена, встановляючи різні нові відповідальні становища для жінок, старається їх склонити до голосування в користь Республіканської партії. В останніх днях Білий Дім створив раду, що координуватиме справами, які заторкують жіночі проблеми, як також назначив три жінки на високі становища в Адміністрації. В пляні Білого Дому є теж простудіювати ще перед листопадом різні жіночі питання, як рівнож прихилити якнайбільше голосів в цьому напрямі щоб конґресменку Міліссент Фенвік, республіканську кандидатку, вибрати на сенатора з Ню Джерзі. Ці всі намагання Білого Дому викликав опит публічної опінії, після якого виказалося, що жінки до теперішнього Уряду ставляться менше прихильно від чоловіків. Про те, що Білий Дім виразно цим затурбований видно з останньої пресової конференції, під час якої Президент твердив, що він приначив на різні становища більше жінок ніж будь-який інший президент ЗСА. Однак це явище зовсім інакше розглядають демократи: вони глузують із усіх цих змін, що їх тепер зробив Уряд, уважаючи, що вони поверховні і як такі — не матимуть впливу ані на політичну лінію Білого Дому, ані на вибори.

ДНЯ 1-ГО ЖОВТНЯ Ц.Р. ПРИПИНЯТЬ ПЕРШУ нуклеарну пенсильванійську станцію, кошти розмонтування якої виноситимуть 66 мільйонів долярів. Цю станцію Огайо-Ріки, біля Шіппінґпорту, яка вже існує 25 років, не виплачується більше ремонтувати, бо вона не продукує досить електричної енерґії, — сказав Едвард Делані, речник Департаменту енерґетики. Цю нуклеарну станцію збудував Уряд — як дослідчий центр. Колись вона належала до найбільших цього роду станцій, бо могла продукувати 72 меґавати електричної енерґії.

ІЗРАЇЛЬ ВІДКИНУВ ПЛЯН ПРЕЗИДЕНТА РЕҐЕНА

Єрусалим, Ізраїль. — Ізраїльський кабінет, скликаний Менахемом Беґіном на спеціяльне засідання у четвер, 2-го вересня, тут, з приводу далекойдучих плянів американського Президента, які він ясно і недвозначно визначив у листі до прем'єр-міністра Ізраїля і у виступі по телевізії перед усією Америкою, в середу, 1-го вересня, — одноголосно відкинув плян Реґена, обвинувачуючи Президента в „недотриманні договору в Кемп Дейвиді" з 1978 року, підписаного тоді Єгиптом (Садат), Ізраїлем (Беґін) і ЗСА (Картер).

Увесь плян Реґена є „тотально несприйнятливий для ізраїльців", бо в ньому є провізія автономії для Ґаза-смуги і Західнього побережжя Йордану, в адміністративному пов'язанні з Йорданією, що для Ізраїля звучить, як повна арабська незалежність у майбутньому для цих окупованих Ізраїлем територій у війні 1967 року і які тепер Ізраїль уважає інтеґральною частиною своєї держави. Виконання такої пропозиції Реґена, на думку Беґіна і інших, „привело б до утворення Палестинської держави, а це створило б небезпеку для Ізраїля".

Так само ворожо поставився кабінет Беґіна до вимоги Реґена „заморозити" будівництво нових ізраїльських селищ на цій спірній окупованій арабській території. Беґін і його міністри заявили, що вони продовжуватимуть „з усією енерґійністю програму побудови там нових поселень, щоб на тих землях було поважне жидівське населення, бо це єдине допоможе сконсолідувати ці терени для Ізраїля". Досі тут, у Газа-смузі і на Західньому побережжі, уже побудовано 99 нових селищ, в яких проживає коло 30,000 жидів; а арабів, в яких експропріюється окупаційною владою земля під ці селища, різними способами заохочується до виїзду з цих земель. Якщо ж ідеться про автономію для цих спірних територій, то кабінет Беґіна спиратиметься, мовляв, на ухвалу Кемп Дейвіда.

Згідно з розумінням Беґіна, якась автономія куца для палестинців має наступити, але щойно після п'яти років згаданої вище „консолідації" цих земель.

Тригодинний мітинґ зайняв становище і до інших точок пропозицій Реґена і не шкодував дошкульних епітетів для Реґенового пляну, хоч був тут один голос проти: голова опозиційної Робітничої партії Ізраїля Шімон Перез сказав про плян Реґена, що „він може служити базою для діялогу поміж америанцями і нами", і далі, бачучи альтернативу — ПВО або Йорданія, Ш. Перез заявив: „Тому, що я неґую ПВО, я даю перевагу поєднанню з Йорданією, як це накреслено в пляні президента Реґена".

Хоч ізраїльці говорять про Реґенове „перекреслення" договору в Кемп Дейвиді, то насправді цього не сталося. Про це знають в Уряді Реґена і це виразно заявив архітект договору в Кемп Дейвиді попередній президент ЗСА Джіммі Картер, виступивши в цей сам день, після закінчення ізраїльського засідання, перед американцями на телевізійних каналах. Він сказав, що нема ніякого відхилення, навпаки, що це Менахем Беґін обіцяв і покійному Садатові і йому особисто, що не будуватиметься нових жидівських поселень на згаданих спірних теренах, але цього Беґін не дотримав.

Так само з підтримкою Реґенові виступив колишній дорадник крайової безпеки д-р Збігнєв Бжезінські, що брав діяльну участь у формулюванні договору поміж трьома урядами в Кемп Дейвиді. Він сказав, що це дуже нереалістично з боку Ізраїля вірити в те, що розв'язку для миру на Близькому Сході можна знайти тільки силою; що це наївно уважати можливим на довшу мету трьом мільйонам з половиною ізраїльців поліційною рукою тримати мільйонні маси арабів у послусі. В обличчі всього того, якщо дійсно бажати тривалої мирної розв'язки кривавим постійним конфліктам у тому обширі, то треба прийняти пропозицію президента Реґена всім сторонам і розпочинати говорити, замість тільки воювати.

Реакція Вашінґтону до цього відкинення Ізраїлем президентових пропозицій є спокійна. Білий Дім уважає, що час злагіднить ставлення Ізраїля до цього корисного для всіх сторін і для цілого світу пляну.

Вдова Мао Зедонґа дістане пом'якшення кари

Пекін, Китай. — Лідер Китайської комуністичної партії Гу Яобанґ оголосив у вівторок, 31-го серпня, що він сподівається від суддів зменшити смертний вирок для вдови колишнього „Батька країни Китаю" Мао Зедонґа. Чіянґ Куінґ, його вдова засуджена на страту за провід так званою „Клікою чотирьох" наприкінці 1980 року; сам вирок винесено було в січні 1981 року, і це якраз у січні 1983 року припадає реченець перевірки її засуду.

Провідник китайських комуністів Гу сказав французькому журналістові, що, хоч ставлення Чіянґ до життя не пом'якшало від перебування два роки в ув'язненні і вона й надалі лишається „ворогом народу", проте їй уже майже певно не загрожує страта, на яку її були засудили за „політичні інтриги і переслідування інакодумців", коли вона була при владі. Це їй і її однодумцям з „Кліки чотирьох" приписують усі злочини часів т.зв. „культурної революції", що відбулася в Китаї в роках 1966-1976. Сама 68-річна Чіянґ засуджена була за „переслідування аж до смерти" старих вождів китайського визвольного руху, включно зі смертю Лію Шаокуї. Через неї загинули начебто багато культурних діячів країни, інтелектуалістів, зразкових робітників і тих людей, що знали про минуле Чіянґ з-перед років, коли вона була собі актрисою в Шанхаї.

Суд, як сказано, був засудив Чіянґ на кару смерти, але відкликав виконання страти на два роки, сподіваючись, що вона за цей час „змінить свої погляди і стане іншою особою". Тепер, хоч вона „закостеніла" у своїх поглядах, все таки її не стратять.

ПІСЛЯ ШІСТЬРІЧНОГО СУДОВОГО ПРОЦЕСУ і дискусій, у понеділок, 30-го серпня ц.р., Люїз Ф.Обердорфер, федеральний суддя у Вашінґтоні, Д.К., на підставі свідчень 30-ти психіятрів, психологів і неврологів, які ствердили мінімальний розлад функцій мозку дітей, що стався з причини ушкодження мозкової тканини, признав відшкодування 45-ом в'єтнамським сиротам в сумі 13.5 мільйона долярів. Ці сироти були поміж 149-ма пасажирами, що врятувалися під час летунської катастрофи, в якій загинуло 98 інших пасажирів, в останніх днях, заки ще впав Сайґон. Батьки адоптованих сиріт, завваживши деякий ментаніяльний розлад у дітей, домагалися відшкодування, щоб могти забезпечити цим дітям спеціяльне медичне піклування та едукацію.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

День Праці — світла і тіні

День Праці 6-го вересня, який обов'язує, як державне свято в усіх стейтах Америки і всіх провінціях Канади — це своєрідний сутоамериканський феномен, який віддає поклін працюючій людині, але водночас увійшов уже в традицію, як триденний відпочинок, бо злучений із суботою і неділею у „великий кінець тижня". Щорічне відзначування з початком вересня Дня Праці у Північній Америці відсунуло в тінь колишнє, у багатьох країнах відзначуване 1-ше Травня, як день працюючої людини, а відколи большевики перетворили той день у своє державне комуністичне свято з військовою парадою, — вони здискредитували 1-ше Травня. Зрештою, була і є основна різниця між символікою 1-го Травня і Дня Праці 6-го вересня. Колись 1-го травня маршували робітники, і під „працею" розумівся труд робочих рук, — американський День Праці охоплює усіх, хто працює — робітників і працедавців, бо взаємозалежність одних і других така тісна і нероздільна, що одні і другі становлять світ праці. І належать до нього не тільки чорноробочі чистильники вулиць, механіки, шевці і кравці, але й професори університетів і наукові дослідники у лябораторіях і хатні господині, дружини працюючих чоловіків і матері дітей, які — буває — несуть на своїх кволих спинах більший тягар праці, як фабричний робітник.

День Праці — гарний символ, який пригадує, що Господь створив людину, щоб вона не була ледарем і безвартісним тягарем для своєї родини і свого народу, а тим коліщатком у могутній машині, якою є зорганізоване суспільство і ввесь людський рід. День Праці у Північній Америці є правильним віддзеркаленням найбільш прикметної для цієї частини континенту риси: тут усі працюють. За соціяльним законом, якого не передбачив короткозорий і немудрий Карло Маркс, існує в Америці тільки 40-годинний тиждень праці з обов'язком нагороджувати додатковою заплатою працюючого у надобов'язкових годинах, зокрема в суботи й неділі. Існують робітничі спілки, існують колективні договори праці, але й існує загальна атмосфера, яка штовхає людину до праці — до праці, яка інколи у старших віком чи дуже заможних людей стає добровільним „габбі", привичкою, замилуванням, але є працею, бо не дозволяє гаяти часу на повному безділлі. І тому не диво, що за офіційною статистикою з 1980 року (новішої ще нема) було в Америці 106,821.000 працюючих людей, враховуючи туди юнаків понад 16 літ. А скільки більше було незареєстрованих, скільки більше залишилось поза тією статистикою?! У 1980 році З'єднані Стейти нараховували 220,580.000 населення, разом із дітьми, неохопленими статистикою праці. Всі тут працюють, навіть підвищено емеритальний вік, щоб люди й понад 65 років могли працювати, дармащо існують також установи, в яких обов'язує перехід у стан спочинку старшої людини, щоб зробити місце молодшій. Проте сьогодні вже медицина і соціологія і психологія однозгідні, що праця сприяє здоров'ю і продовжує людині вік і що, навпаки, безділля скорочує людині фізичне існування та послаблює умову здатність.

Сучасна господарська криза довела до поважного безробіття — воно досягло кругло 9 відсотків, чоловіків і жінок. Але вони теж не нуждують, бо мають допомогу від держави і, за статистикою, безробітні знаходять працю, аніж кінчається їм термін державної допомоги. Зріст інвестицій в промислі і зріст будівельного руху скоротить теж число безробітних.

День праці 6-го вересня є теж такою календарною датою, яка закінчує період відпочинкових ферій та розпочинає сезон громадської активности. Початок вересня — це не тільки початок шкільної науки для дітей і молоді, але й поворот до тієї праці в установах і організаціях, в яких запанувала була тиша під тиском нестерпної спеки. Тому День Праці є наче межовим стовпом у житті окремих одиниць і громадського колективу. Хоч погода (особливо в Америці) буває дуже химерна і не рахується із календарем, проте таки перша половина вересня — це вже початок осени. В Україні вона здебільша погідна, сповита своєрідним чаром — в Америці вона інколи переривана або спеками або й сніговим килимом, — але це вже таки „пахне осінню".

Має День Праці й один дуже прикрий момент. Є вже фахівці, які згори вираховують, скільки осіб згине на шляхах Америки в автомобільних катастрофах у тому „довгому кінці тижня" на День Праці. Причиною більшости таких трагічних випадків є молодеча легкодушність, дуже часто затьмарення алькоголем і відсутність того зрівноваження і досвіду, яким відзначаються старші віком водії. Статистика виказує, що механічні хиби автомобілів грають ще найменшу ролю в отаких масових трагічних випадках. Із Днем Праці треба побажати всім працюючим людям, щоби гідно і гарно використали триденний вільний від праці кінець тижня для відпочинку, який належить кожній людині, яка працює. І щоб гідно і продуктивно розпочався після Дня Праці український новий громадський сезон.

Михайло Кучер

„ЕРЄЦ ІСРОЕЛ" І БОРОТЬБА ЗА НЬОГО

II

Сіонізм у своїй програмі основується на історичному праві. Арґументи тут такі: жидівський нарід жив у тій країні 1850 років тому як суверенний і як національна більшість, жив без перерви 1,300 років, виключаючи короткий Вавилонський полон.

Тому „Ерєц Ісроел" — це країна жидів і їх право тут незаперечне.

Щодо палестинців, то тут нема одностайної думки. Палестинські араби не мають прав ані національних, ані індивідуальних. Або — араби мають тільки індивідуальне право на землю.

Третя позиція — жиди мають право на „Ерєц Ісроел," араби тільки природне право на цілу Палестину. Компроміс — поділ країни між двома народами.

Таким чином поперття історичного права — це основа законного повернення жидів в Ізраїль. Цим арґументом основується право жидівського народу на Юдею, Самарію і сектор Ґази.

Жиди не заперечують того, що вони завоювали країну. Тому історичне право основується на силі, на завойованні. А завойовання мало місце 3,300 років тому.

Історія в такому випадку говорить проти права на „Ерєц Ісроел." Жидів не вигнано силою з їх країни, вони покинули країну добровільно. І — кажуть критики — жиди не дуже звертають увагу на свою країну і по сей день. Натяк на те, що жиди з т. зв. третьої хвилі еміґрації в більшості в Ізраїль не їдуть і не хочуть їхати, хоч їх випустили з СССР власне на ізраїльські візи.

Половина жидівського народу жила поза „Ерєц Ісроел" за Другого Храму. Про це писали римські історики. І за час розсіяння жиди не виявляли бажання вернути в „Ерєц Ісроел" ані як нарід, ані як окремі особи, не дивлячись на переслідування. І досі жиди хитаються чи повернути у свою країну без огляду на антисемітизм у світі, на катастрофу (гітлерівська політика останнього рішення), ані на те, що Ізраїль запрошує всіх жидів.

Досі в Ізраїлі живе тільки 20 відсотків жидівського народу. Критики історичного права кажуть, що жиди силою завоювали країну, силою їх звідтам ніхто не виганяв. Існуючу „порожнечу" поверненням вони заповнити не хочуть. Отже історичне право не має зобов'язуючого характеру.

Від революції 1848 року суверенітет став основою існування кожного народу. Але при кінці XIX століття і на початку XX були народи, які, хоч жили в своїх країнах, не мали державного суверенітету і питання їх самостійности стало питанням самого життя. Із тих народів вірмени, цигани і жиди були в найгіршому становищі. А жидів у розсіянні екстериторіяльність позбавила навіть можливости бути національною меншістю... Нарід без батьківщини — чужий всюди, тому він екзистенціонально загрожений. Друга світова війна це довела.

Жиди мали безпеку в ЗСА, але це не зберегло їх від катастрофи в Европі. Дехто вказує на те, що за Другої світової війни була загроза, що Палестину завоює армія Роммеля. Якщо б тоді була жидівська держава, її знищили б німці.

Був також відомий плян Мадагаскару — як місця зосередження жидів з усього світу — і Гітлер після перемоги постаравбися їх там знищити. Тоді громадяни жидівської держави помирали б в таборах, а не як тепер на полі бою за свою екзистенцію.

Право екзистенціяльної потреби завжди жило в жидівській історії і воно дало моральне право захопити силою частину якоїсь країни, щоб заснувати там суверенну державу.

Араби не хочуть визнати екзистенціяльного права жидів і кажуть: ми не відповідальні за становище жидів у світі. Араби навіть пропонують жидам асиміляцію, але це — неможливе. Зрештою, навіть асимільовані жиди не уникнули смерти в гітлерівській Німеччині. Совєтські жиди асимілювалися чи були готові асимілюватися, але партія це не приняла.

Жиди розглядають також питання, хто такий палестинці. Вони ніби араби, але крім того кожен або сирієць, єгиптянин і врешті араб. Палестинці ще до того заперечують жидам права називатися народом. Жиди — це люди, об'єднані тільки релігією. Але й на тому не кінець. Жиди залишились вірні своїй історичній батьківщині, з якої вийшли, бо її завоював Рим. Покійний жидівський філософ Мартин Бубер взяв участь у дискусії і свій погляд висловив у відкритому листі до Ґанді 1939 року. „Ти кажеш, — пише Бубер, — що Ерєц Ісроел належить арабам, що це гріх і жорстокість накидати жидів арабам... Але ти нічого не кажеш про те, яким способом араби дістали це своє право на Ерєц Ісроел.. Колонізація шляхом завойовання ніби дає право тільки арабам, а чому не жидам"?

У 1921 році вийшов друком широковідомий твір „На роздоріжі" Ахада Гаама. Там він пише: „У жидів немає великого війська, ані фльоти, щоб довести 'своє право'. Тому вони всі свої вимоги прикривають правом".

Жиди заперечують версію, що вони добровільно покинули свою країну. В історії читаємо: Після перемоги Помпей послав до Риму золоту лозу з Храму, а також багато полонених, яких продано в рабство. Починаючи з 190 року нашої ери, у всіх Римських війнах в Малій Азії жидів брали в полон і у рабство. Число полонених доходило до сотень тисяч. Жиди у війні з римлянами втратили свою незалежність, а Палестина обернулася в одну з провінцій Римської імперії.

Максим Булька

Крокети з любовною начинкою

— Так, ідемо!

— Очевидно, що ідемо моїм новіським „Тандербирдом" і то простісько на Союзівку,-кажу моєму другові Петрові, який прибився аж із Канади. У мого друга дуже дуже важливі і характеристичні прикмети: перша, що в нього купа грошей, а друга, що вони в нього легенько і без будь-якого болю в серці, відпливають...

Приїхали. Петро кинув оком знавця-архітекта по будинках і каже: — Будинки тут гарні, але дівчата ще кращі. Просто, жива і зваблива розкіш на струнких ноженятах.

Якраз коли я заїздив, щоб „запаркувати" авто, надійшли зразу аж три зразу. Виструнчені, як молоді сосни й повівні в руках, мов іви на продуві великого вітру.

Подивися, подивися! — викликнув Петро. Я відвернув голову, щоб поглянути на ці три кралі — й тарах у сусіднє авто, яке стояло передомною. Виліз, дивлюся, на передній ліхтар. Він скоробився, задер голову на потилицю і ніби з докором проказує:

— А, це тобі безбожнику й кара за те, що оглядався за гарними, але може і вже замужніми дівчатами!..

— Скло б'ється, значить буде щастя — гукнув Петро.

— Еге ж-одрубую другові, навіть уже знаю заздалегідь, скільки мене коштуватиме, це „нове щастя". Точно, 145 долярів і 75 центів!

Переодягнулися ми з Петром і-до „Веселки". Подала нам холодну „кока-колу" така симпатична русявка, що мій приятель пив цю воду аж сім, чи вісім разів під ряд, щоб цій принадній русявочці, всебічно і належно приглянутися. Згодом перейшли на терасу коло „Веселки". А вона така простірна, що на ній не то танцювати, а й гелікоптери можуть причалювати. Дивимося на басейн, а його з одного боку обліпили старші і дітвора, а з правого — віночком обплели його дівчата. Засмалені, прирум'янені, і коли підведуться і входять до басейну, то очі самі мимохіть плигають за ними у воду.

Пішли на тенісовий корт, щоб подивляти тих, хто грав у теніс. Оце підплигують веретенцями позасмалювані сонцем жіночі постаті, а слідком за ними і підплигує ваше серце.

— Слухай,-каже Петро, — звідкіля наш Союз призбирав цієї жіночої красоти?.. Мабуть позвозив їх з усіх континентів, куди розбрилася у діяспорі вся наша еміґрація і зібрав ось тут у нашій Союзівці?.. А, я ніколи і не подумав про те, що ми така „заавансована раса", а головним чином у цій пресимпатичній , жіночій царині...

Як бачите, то ми так обидва з Петром захопилися були тим „союзівським чарівним жіноцтвом", що і про їжу забули. Зайшли ми насамперед у вітальню, а вона там така простірна, що у непогоду могли б у ній грати у футбол наш „Тризуб", або „УСК". Розглядаємося, усюди симпатичний народ, але найсимпатичніші між ними, це таки дівчата...

У їдальні підійшла до нас струнка смуглява чорнявка і як не блисне карими оченятами, то ми обидва з моїм другом, від цього погляду, мало із крісел не поспадували...

— Панове, мабуть, перший раз, що гостюєте у нас у цьому сезоні?..

–Я то із недалекого і галасливого Ню Йорку, але мій приятель то аж із-під полюса сюди прибився. Точніше, він із Канади.

— А що ви будете їсти — запитує ця чорнява спокуса?

— Вас,-одказує Петро. — І я бачу, що він вже навіть ложку бере у руки.

Усе, що ми тоді їли з Петром, смакувало по-божеськи і пахло духм'яністю, — як про це іноді висловлюються поети. Так нас тоді захопила своєю чарівністю і припрошуванням, ця чорнявочка...

Після кількох днів цього душевного пиру, я із тугою і пошматованим серцем покинув Союзівку, а Петро залишився у цьому гірському раю ще на цілий місяць.

А вчора неочікувано, пізно вночі, телефон:

— Тут говорить Петро!

–Ну, що нового?

— Дуже багато і то не лише гарного, а розкішного... Ти знаєш, що я женюся з цією найкращою чорнявочкою із Союзівки?..

— Але розкажи, а краще уточни мені з котрою, бо їх там десятки і кожна з-поміж них, виглядає наче це тільки вона — найкраща.

— Із цією, яка нам подавала до столу, коли ми перший раз обідали.

— Еге ж,-кажу — тямлю. Це із тією, що нам так прихвалювала крокети з курячою начинкою.

— Ти знаєш Максиме, що вона тоді у них якогось „любистку" поклала... Прилип я до неї, неначебто мене причарувала. А вчора я їй і освідчився.

— І?..

— Оберігайся сам і перестережи на майбутнє знайомих друзів, а особливо всіх підтоптаних і задубілих кавалерів, щоб не їли на Союзівці курячих крокетів. Клянуся тобі моїм здоров'ям, що вони їх там любистками начинюють!..

І Петро зареготався тріюмфально, але з такою силою, що від цього малощо телефонна трубка не тріснула.

Володимир Барагура

НЕЦЕНЗУРОВАНИЙ ГУМОР ІЗ КРАЇНИ „ЗЛИТТЯ НАЦІЙ"

Видавництво „Київ" у Філядельфії порадувало любителів і читачів книги публікацією збірки анекдот і сатир п. з. „Гумористичний Самвидав" у літературній обробці Святослава Караванського й у мистецькому оформленні Юрія Гури. Збірка має 176 сторінок, на яких вміщено 94 римовані анекдоти й сатири, згруповані в таких розділах: „Засади совєтської влади"; „Людські права"; „Життєвий рівень та достатки"; „Плянова економіка"; „Наука, культура, медицина"; „Зовнішня політика, національне питання, свобода релігії"; „Гримаси „нового" суспільства"; „Комунізм та комуністи"; „З архіву народного гумору"; „З архіву світового гумору".

Щоб легше сприйняти, вглибитися й зрозуміти збірку по лінії бажань автора, дозволю собі коротко з'ясувати й відсвіжити в пам'яті читача поняття й дефініцію цих літературних жанрів. Анекдоту і сатиру подібно як комедію характеризує сукупність різновидів таких елементів як гумор, дотеп, комізм. Суттю, інтерпретацією й дефініцією гумору й комізму та літературними формами їх втілення займаються філософи, естети, психологи й теоретики літератури. Хоч розуміння дослідниками цих складових елементів в деталях різниться, то в основному вони доходять до подібних висновків.

Анекдота, це коротеньке, без поетичних прикрас, цікаве, сюжетно загострене, з несподіваним закінченням жартівливо-сміхотворне оповідання, ціллю якого є гостра й дотепна характеристика зображеної події, факту, явища, ситуації, випадку. Основні притаманності анекдоти це прецизна „пуанта" й кульмінаційне завершення, лаконічний (короткий, згущений) стиль, езопівська мова, тобто приховані, але легко розпізнавальні натяки на основну ціль, до якої змагає анекдота.

Споріднена з нею сатира, це літературний твір, що в художній формі висміює вади, хиби, недоліки, пороки осіб, суспільства, людства, при чому те висміювання, яке в анекдоті буває звичайно, добродушне, а навіть доброзичливе, в сатирі буває з'їдливе, перебільшене навіть болюче.

Оба різновиди цього самого жанру базуються на гуморі й дотепі. Гумор, в анекдоті, це здебільшого незлобний сміх, уміння спостерігати й безболісно та необразливо, з почуттям співчутливости зображувати людські слабості. У сатирі цей гумор гострий, колючий, злобний.

Дотеп, це вміння коротко з гумором висловлюватися, трапляючи в саму суть справи. Це свого роду скорочена форма анекдоти.

Інші різновиди цих жанрів, це сміховинки, жарти, співомовки, придибашки, побрехеньки та всяке словесне сміхотворіння.

Кожна людина як і кожна людська спільнота має різне почуття гумору. Іван Франко твердить, що гумор, це невід'ємна притаманність кожного правдивого таланту. Говоримо про „англійський гумор", „польський дотеп", „український гумор". Теж залежно від ситуації бувають різні типи гумору, наприклад „шибеничний гумор". Український народ, хоч із одного боку сантиментально-сумовитий, журливий, елегійно-романтичний, з другого боку любить пожартувати, покепкувати, безжурно посміятися, розкотисто пореготати. Згадати б лише картину „Запорожці пишуть лист до султана" чи гумор Байди-Вишневецького, почепленого за ребро гаком. Гумор широко проявляється у народній творчості, а й художня література має видатних представників гумору — І. Котляревський, С. Руданський, О. Вишня, Автори-гумористи в нас популярні, почитністю втішаються наші гумористичні журнали, збірки веселих оповідань, злободенні „фейлетони" в щоденній пресі тощо.

Усі народні анекдоти й сатири, що нецензуровано передаються на терені СССР, опрацьовані С. Караванським у його збірці, відповідають вимогам цих літературних жанрів. Вони одначе, не мають національних притаманностей, національного кольориту, „українського гумору". Це гумор різних національностей, які заселюють СССР і трудно сказати, котра із цих національностей є автором цього чи іншого гумористичного жанру.

У тому й лежить їх новість, їх „іншість", їх відмінність, бо вони не такі, до яких наш читач звик в українському фольклорі чи в художній літературі. Тільки кілька анекдот у згаданих раніше розділах мають натяки на українське походження, а український кольо-

(Закінчення на стор. 5)

Ярослав Климовський

ВОЛОДИМИР ШАШАРОВСЬКИЙ — РЕЖИСЕР

II

Ось що вона пише в своїй рецензії про цей цікаво поставлений монтаж: „Взоруючись на античних зразках, Володимир Шашаровський виключив усяку бутафорію. Дійство відбувалось без декорацій і проєктованих костюмів, лише якийсь невеличкий натяк: шолом, шапка, хустка, кріс підкреслювали образ. Велику ролю відгравало освітлення. Показаний у Вашінґтоні монтаж, оригінальний задумом, глибокий змістом, представлений не в традиційній, натуралістичній формі".

Шашаровський поставив багато драм, комедій, фарс, декілька драматичних поем, ревій і монтажів та п'єс на вільному повітрі. Назву деякі з них: „20 днів тюрми", „Губернатор і Троцький", „Шлях до пекла", Тітка Карла", „Воєнний похресник", „Пан Твардовський", „Це тобі і мені", „Пародія на Косачеву „Облогу", „Чорноморці", „Вечір ритму і мелодій", „Сестра воротарка", „Лицарі ночі", „Ой, Морозе, Морозенку" — всі три Григора Лужницького, „Чай у пана прем'єра", З. Тарнавського і Нижанківського, „Блакитний Генріх", „А ми тую червону калину", Понеділка. Названі п'єси ставив Шашаровський — деякі ще в пересувному театрі в Західній Україні, згодом у Львові чи то на „Клюбовій Сцені", чи у „Веселому Львові", в Ансамблі Українських Акторів під мистецьким керівництвом В. Блавацького, в своєму театрі „Камерна Сцена" й у „Театрі в п'ятницю", де останньою п'єсою йшла „Медея", з Вірою Левицькою в головній ролі.

Між іншим заки приїхав Володимир Шашаровський до „Заграви" в 1932 році ще під керівництвом Олеся Степового, я переглядав ті всі примірники, тобто п'єси, в яких біля дійових осіб була зазначена олівцем обсада і прізвище режисера. Тоді я вперше зустрівся з прізвищем Шашаровського, як актора і режисера. У мене в той час створилося враження, що до нас має приїхати актор у віці більш-менш понад сорок років. І яке було моє здивування коли, знайомившися з ним, стискає мені руку молодий елеґантний по-спортовому одягнений мужчина, Володимир Шашаровський. Це наче було вчора, а насправді це було рівно півсторіччя тому назад.

Тут несила зупинитися над усіма цікавими поставами Шашаровського хоча б і побіжно, зупинюся тільки над двома найцікавіщими під мистецьким поглядом інсценізаціями — „Одержима" й „Електра". Між іншим у Шашаровського є три різні постави „Одержимої" — 1943 року у Львові з Лізою Шашаровською-Чепіль у напівумовному пляні; 1971 року у Філядельфії з Христиною Озарків, в якій у ролю Одержимої він впровадив слово получене з елементами балетних еволюцій. До речі, в першому віці християнства, а то й пізніше до молитовних контемпляцій вплітались ритмічні рухи щось у роді сьогоднішньої ритмопластики з тим, що нині їй супроводить музичний інструмент, а в той час голосіння. П'ять років пізніше, тобто в 1976 році, Шашаровський поставив „Одержиму" з Роксоляною Чорпітою з непересічними здібностями студенткою.

Свою ролю, за вказівками режисера Шашаровського, Р. Чорпіта збагатила засобами модерного реалізму. Мені особисто подобалися всі три режисерські підходи до „Одержимої". Щождо квалітативної сторінки гри, очевидно вроджений талант Лізи Шашаровської Чепіль був технічно скріплений найсильніше, хоча в той час Ліза була молодшою за Озарківну. Це була теж перша Офелія в „Гамлеті" Шекспіра на українській сцені, що колись напевно в історії українського театру буде записано.

Ось, що писали в той час рецензенти про режисуру Лесиної драматичної поеми „Одержима": „Незаперечна заслуга поставника Володимира Шашаровського в тому, що він шукає власної концепції для сценічного розв'язання Лесиної поеми". — Львівські вісті", — підпис: К. Ч.

А ось фраґменти другої рецензії (цей сам місяць і рік — жовтень 1943): „Сміливим і дуже похвальним експериментом можна назвати виставу драм поеми Лесі Українки „Одержима" на мініятюрній сцені в Літ. — Мист. Клюбі. Треба висловити щире і повне признання режисерові В. Шашаровському за його вдумливу працю над сценічною розв'язкою цього твору Лесі Українки. — „Краківські вісті", —підпис: І. Німчук.

Про „Електру" було декілька дуже прихильних рецензій — виберемо також два фраґменти. Цитую: „Спектакль повинен бути збагачений новими елементами і саме в цьому найбільша цінність поставника чи пак інсценізатора сучасного театру. До цього типу режисерів слід у першу чергу зарахувати Володимира Шашаровського, відомого з відважних і цікавих режисерій, як в умовах пересувного, так і стаціонарних театрів. Шашаровського „Електра" прикметна прозорістю акції, симультанічністю ситуацій, жвавим темпом і цікаво веденим діялогом, а надівсе в його режисерській роботі слідний новочасний стиль акторської гри, у висліді чого спектакль зазвучав новочасно, модерно, розуміється змислі цього окреслення. Шашаровського інсценізаційна концепція і форма по відношенні до всіх дотеперішніх традиційних вистав ув українських театрах — наскрізь новаторська". — „З відгуків" — Де-Ка.

„У випадку усучасненої Електри — у ній є відбитка збірної душі народу, його прагнень до волі. Шашаровський добився цілісної форми, поклавши головний наголос на ансамблеву гру. Крім цього в поставі Шашаровського вибивається на перший плян одна з найбільш властивих сценічних прикмет, а це прикмета оригінальности." — „Свобода", 8-го червня 1976 Іван Головка.

Очевидно Шашаровський поставив цікаво та помислово ще багато п'єс, на обговорення яких забрало б дуже багато часу, та все таки не можна принаймні приторком не згадати „Медею" Ануї в перекладі Миколи Понеділка. Ролю Медеї грала Віра Левицька. Медея — одна з кращих головних ролей Віри Левицької. Вона повністю зрозуміла текст і втілилася у персонаж, накреслений автором. Левицька-Медея держала публіку у великій напрузі вже від першої сцени з Нянькою-Мурою Карп'як. Жаль, що сценографія у цій п'єсі, хоча дуже ефектовна тут і там не дуже то гармонізувала із задумом режисера.

Володимир Шашаровський належить до тієї категорії режисерів, що не люблять ходити утоптаними стежками. Він у більшості шукає у своїх інсценізаціях нових шляхів і залюбки працює з молодими акторами-початківцями, яким допомагає промощувати трудний шлях до театраль-

(Закінчення на стор. 5)

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

Степан Гавриш

ЗМІНА „ВАРТИ" В ГОЛОВНОМУ УРЯДІ УНСОЮЗУ

В результаті 30-ої Ювілейної Конвенції УНСоюзу, що відбулася в травні ц.р. в Рочестері, Н.Й., зайшли зміни під час вибору членів Головного Уряду. Здається, що це перший раз в історії Союзу на 26 членів Головного Уряду — дев'ять обрано нових.

Поперше; в Екзекутивному Комітеті на становище заступниці головного предсідника, яке на протязі 16-ти років займала Марія Душник з Ню Йорку, обрано Ґльорію Пашен з Чикаґо. На пост головного організатора обрано Степана Гавриша з Філядельфії, який займав цей пост в роках 1974 - 78.

Наступила зміна „варти" в Контрольній Комісії, до якої обрано молодого адвоката з Мейплвуду, Н.Дж., Нестора Олесницького. На Конвенції він був обраний другим заступником голови конвенційної президії, а володіючи прекрасно двома мовами, здобув собі довір'я більшости делеґатів, не зважаючи на це, що то була його перша Конвенція. До Контрольної Комісії обрано також інж. Анатолія Дорошенка, який в останніх трох каденцій був головним радним.

Але коли згадую про зміну" варти, то таки найбільші зміни зайшли при виборі головних радних, де на 14 обрано 6 нових.

Говорячи про вибір нових членів Уряду, слід згадати, що мабуть це перший раз в історії Союзу головним урядовцем обрано особу, яка не була конвенційним делеґатом. Евген Іванців, член 234-го Відділу в Ню Джерзі, був обраний головним радним, не бувши делеґатом. Його вибір до Головного Уряду є доказом, що статут УНС є під кожним оглядом об'єктивний. В статуті 26-ий параґраф каже, що кожний повнолітній член Союзу українського походження може бути обраний на будь-який пост в Головному Уряді під час Конвенції. Власне на підставі того параґрафу Е. Іванців кандидував і був обраний. Він, до речі, вже був головним радним в роках 1974 - 78.

Заслужено конвенційні делеґати обрали головним радним голову рочестерської Округи та голову Конвенційного Комітету і дуже здібного організатора Володимира Гавриляка.

Дочекалася по 30-ти роках і оселя Союзівка, а з тим і околиця Керґонксон, Н.Й., мати свого вибраного представника в Головному Уряді, а ним став Володимир Квас. Немає сумніву, що В.Квас заслужив собі на це, щоб по 30-ох роках відданої праці для цілости Союзу був обраний членом Головного Уряду. Він по приїзді до Америки був союзовим організатором в Ню Джерзі, а перейшовши на працю на Союзівці в Керґонксоні, вложив там 27 років мозольної праці, виконуючи різні роботи - як кухаря, пекаря, бартендера, виховника, пльомбера, муляра, замітайла, тренера „Чемного" і що не хочете мусів робити, а в дійсності він управитель — бос. Важливою заслугою В.Кваса є й це, що 1957 року був основоположником нового Відділу 88 „Союзівка", і цей Відділ зараз нараховує понад 400 членів, а все це мозольна праця батька Відділу і тому заслужено був обраний головним радним установи, для якої віддав половину свого віку.

Був обраний головним радним Андрій Кейбіда, секретар 322 -го Відділу в Нюарку, що був вже раніше делеґатом на кількох конвенціях.

А коли говоримо про несподіванки, то треба згадати, що тим разом і „соняшна Флорида" здобула свого представника в Головному Уряді, а ним є обраний головний радний Тарас Максимович з Маямі.

Не можна поминути і того, що Конвенція була „щедрою" і для філядельфійської Округи й „добавила" ще одного радного, яким обрано заслуженого суспільно-громадського, церковного і союзового діяча та підприємця — Василя Пастушка.

Пишучи про зміну „варти" на постах членів Головного Уряду, то, нема де правди діти, чикаґська Округа „замела всіх асів". Має заступника головного предсідника д-ра Мирона Куропася, заступницю головного предсідника Ґльорію Пашен, головного контролера інж. Анатолія Дорошенка і головну радну Галину Олек. Коли говорити про чикаґську Округу, то слід згадати і це, що там було колись 6 членів Головного Уряду і тоді та Округа била рекорди, здобуваючи річно по 600 - 700 членів. Тоді заступником головного предсідника був союзовий ветеран-піонер інж. Степан Куропась, було двох контролерів, покійні вже дир. Петро Пуцило (був короткий час і головним касиром) і Іван Іванчук, та трьох радних, покійний Тарас Шпікула, Г. Олек і М.Куропась. Але були і „худі" роки для тої Округи, а головно по смерті Т.Шпікули 1974 року. Залишилися тоді в Уряді тільки три радні д-р М.Куропась, інг. А.Дорошенко і Михайло Сорока. Отже часи міняються і цим разом знов „засвітило сонце в чикаґське віконце".

Абстрагуючи від всіх потягнень під час останньої 30-ої Конвенції, то, на мою думку, як довголітнього союзовця, в Головному Уряді УНС повинні бути заступлені всі більші союзові громади пропорційно до членства округ, чи стейтів. Чикаґська Округа об'єднує 33 відділи з понад 5,800 членами і є заступлена 4-ма членами в Головному Уряді (Куропась, Пашен, Дорошенко, Олек). Пенсильванія — колиска народження Батька Союзу має 6 округ, які об'єднують 107 відділів з 14,500 членами і має 6-ох представників в Головному Уряді (Степан Гавриш, д-р Богдан Гнатюк, Андрій Джула, Анна Гарас, Іван Одежинський і В.Пастушок). Ню Йорк стейт з 5-ма округами, які обєднують 74 відділи з 11,500 членами, має 4-ох головних урядників–головний предсідник д-р Іван Флис і радні д-р Аскольд Лозинський, Володимир Гавриляк і Володимир Квас. Стейт Ню Джерзі, місце головної кватири Союзу, поділений на 4 округи, які об'єднують 50 відділів з 7,700 членами, є заступлений 5-ма членами в Уряді — головний секретар Володимир Сохан, головний касир Уляна Дячук, головний контролер протопресвітер о. Степан Біляк, головний контролер д-р Нестор Олесницький і головний радний А. Кейбіда.

Не мають своїх представників в Головному Уряді Нова Англія, яка об'єднує 30 відділів з 3,200 членами, а в дійсності це три стейти, Коннектикат, Массачусетс і Ровд Айленд. Також нема представника в Головному Уряді з Мишиґену, стейту з осідком Округи в Дітройті, яка має понад 3,000 членів в 20-ох відділах. Це саме відноситься і до західнього побережжя, звідкіля нема заступництва в Головному Уряді.

Хочеться вірити, що в майбутньому делеґати при виборі візьмуть до уваги стан членства по округах чи стейтах і на підставі того пропорційно виберуть своїх представників до Головного Уряду УНСоюзу.

НОВООБРАНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

На цій сторінці поміщуємо біографії і фота нових членів Головного Уряду УНСоюзу, що їх обрано на 30-ій Конвенції УНС в Рочестері, Н.Й., в травні цього року.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА УНСОЮЗУ ҐЛЬОРІЯ ПАШЕН

Ґльорія Подола народилася і виростала в Чикаґо, Ілл. У цих же самих роках, коли вона учащала до початкової школи, вона навчалася в українській вечірній школі св. Николая, рівнозначною до якої сьогодні є „Рідна Школа". Вона ґрадуувала в Вілбир Райт Джуніор коледжі в ділянці мистецтва, здобувши диплом в гуманістичних науках. Заки вийшла заміж за Вілліяма Пашена, студіювала в Нортвестерн університеті.

Ґльорія Пашен є наймолодшою із трьох дочок, народжених у родині її батьків — Іванки і Томи Подолів. Її батьки все своє життя були активні в житті української спільноти. З Перемишля, Західня Україна, вони еміґрували до Америки. Перед виїздом до ЗСА її батько і мати під час Першої світової війни брали участь в Українській Армії; він — як вояк, вона — як медсестра.

Ґльорія Пашен має три заміжні дочки та п'ять внуків. Все своє життя вона працювала в різних ділянках українського громадського життя, співаючи в українському хорі св. Николая, вписуючись до Клюбу Молоді св. Николая, будучи членом спортового клюбу при 125-му Відділі Українського Народного Союзу та членом Українського Мистецького Клюбу в Чикаґо, Ілл. Коли після Другої світової війни почалося переселення українців з Европи до ЗСА вона працювала в Злученому Українсько-Американському Допомоговому Комітеті та Товаристві для Допомоги в Подорожах. Вона теж була основником і є членом українського католицького церковного хору св. Николая як і теж вона є колишньою головою 76-го Відділу Союзу Українок Америки, секретарем 125-го Відділу УНСоюзу та секретарем Українсько-американської республіканської ради національностей в Іллиной.

Останньо, на 30-ій Конвенції УНСоюзу, Ґльорію Пашен обрано на заступницю головного предсідника.

ГОЛОВНИЙ КОНТРОЛЕР НЕСТОР ОЛЕСНИЦЬКИЙ

Нестор Олесницький народився 7-го листопада 1946 року в Райді, Австрія, в родині Ярослави та Остапа Олесницьких, в яких, крім Нестора, було ще три молодші сини: Тарас, Любодар і Мирон. У 1949 році, з наплином нових українських поселенців до Америки з Европи, прибула й родина Олесницьких, поселившись у Нюарку, Н.Дж. У дитячих роках — від садочка до восьмої кляси — Н. Олесницький навчався в місцевій українській католицькій школі св. Івана Хрестителя. Вміжчасі учащав до суботньої школи українознавства та вчився гри на скрипці в Українському Музичному Інституті, в професорів Цісика і Третяка.

Закінчивши початкову школу, Н. Олесницький перейшов до середньої школи Арчбішоп Волш, що її він закінчив у 1964 році. На терені цієї школи він грав у кошівку та европейський футбол. У цьому ж часі він належав до Українського Спортового Товариства „Ч.Січ" та Товариства фізичного виховання. Увесь цей час, коли він був учнем згаданої середньої школи та університету він грав відбиванку в УСВТ „Ч.Січ", за винятком двох років, а це коли брав участь у змаганнях відбиванки в Стетен Айленд ІМКА та змагався для Вест Сайд Ню Йорк ІМКА. Вліті, в роках 1963 та 1964, Н.Олесницький працював на Союзівці, як теж від 1964 року перебував там на „вікендах", і цілі тижні аж до сьогодні. В 1969 році він познайомився на Союзівці з Іванною Бульбою, а в 1971 році відбулося там їхнє весілля.

В 1964 році він почав свої студії в Ратґерському університеті в Нюарку, головним предметом яких була англійська мова. В часі його навчання у цьому університеті він грав у кошівку, відбиванку, настільний теніс. Свої студії закінчив відзначенням з англійської мови.

Після закінчення Ратґерського університету Н. Олесницького прийнято до Правничої школи університету Кентакі, в якій він студіював від 1968 до 1970 років, і де він мав шану бути членом редакції „Правничого перегляду" Кентакі, вирізнення яке дається двадцяти відсоткам найкращих студентів. Він скінчив правничі студії в Ратґерському університеті в Нюарку, закінчуючи її в 1971 році докторатом. Під час студій в університеті Правничої школи Кентакі він займався спортом; грав відбиванку в дружині університетської ІМКИ, здобуваючи першості й допомагаючи дружині здобути третє місце в крайових чемпіонатах.

На протязі останніх років Н.Олесницький брав активну участь у громадському житті — в УСВТ „Ч.Січ", якої він є адвокатом. Н. Олесницький бере участь у відбиванкових змаганнях та грає ґолфа, він також є членом та адвокатом української католицької церкви св.Івана Хрестителя, як теж адвокатом в справах Фундації Українського Вільного Університету, в члени Фундації якого він включився уже давно. Він є адвокатом багатьох українських інституцій та організацій, але досі він ніколи не кандидував, ані не займав жадного громадського посту, аж до часу останнього його вибору на головного контролера Українського Народного Союзу під час 30-ої Конвенції цієї установи.

Зразу після закінчення Правничої школи, почав працювати в правничій фірмі Кесс і Кесс у Блумфілді, Н.Дж. У 1972 році він залишив фірму Кесс і Кесс і присвятив весь свій час кампанії на Фонд Катедр Українознавства, подорожуючи в справі збірки на цей фонд на протязі шести місяців по Америці. При кінці 1972 року Н. Олесницький відкрив власну адвокатську канцелярію і вів її самостійно аж до 1976 року в час, коли він злучив свою канцелярію з адвокатом Володимиром Пітьом, оформившись під фірмою Пітьо-Олесницький і Пітьо. Сьогодні в родині Нестора та Іванки Олесницьких є два сини, трирічний Дам'ян і кілька тижнів тому народжений Андрій.

ГОЛОВНИЙ РАДНИЙ ЕВГЕН ІВАНЦІВ

Евген Іванців — походить з Елізабет, Ню Джерзі. Він активний в українському громадському житті і в загальноамериканському політичному світі. Вищу освіту Е.Іванців здобув у Дроджтавнському університеті, де він студіював совєтознавство. Закінчивши університет в 1974 році, Е.Іванців залишився у столиці на постійне проживання.

В українському громадському житті Е.Іванців зактивізувався після того, як відбув Літню школу в Гарварді, в УНІГУ, в 1971 році. Відтоді він активно працював у студентських українських громадах. Він був головою Українського Студентського Клюбу у Вашінґтоні, членом Головної управи централі студентських товариств СУСТА протягом чотирьох років, з того — два роки — президентом СУСТА.

Е.Іванців брав активну участь в організуванні протисовєтських протестних демонстрацій в обороні українських правозахисників у 1972 році, які кульмінувались у відомій акції — Студенти в Обороні Совєтських Політичних В'язнів, що мала значні успіхи в ділі зацікавлення долею українських політв'язнів членів Конґресу. Пізніше як голова СУСТА Е.Іванців був співорганізатором Комітету Оборони Валентина Мороза та відомої студентської протестної голодівки з метою визволення В.Мороза влітку 1974 року. Е.Іванців належав до управи вашінґтонського Відділу УККА і був кілька років членом Політичної Ради УККА.

У 1974 році Е.Іванців був обраний на 28-ій Конвенції УНС до Головного Уряду УНСоюзу, де він був наймолодшим обраним на таке становище членом. Головним радним він був до 1978 року. Тепер, на 30-ій Конвенції УНС у Рочестері, Н.Й., у травні ц.р., його повторно обрали головним радним.

Е.Іванців, як згадано, активно заанґажований в американській політиці. Так перебуваючи ще в середній школі, він працював у виборчій кампанії до Конґресу. Пізніше як студент університету, Е.Іванців увійшов у склад персоналу працівників у бюрі сенатора Джеймса Баклі, консервативного республіканця з Ню Йорку, протягом 1971-1972 років. Згодом Е.Іванців став відповідальним за збирання фондів для Республіканського крайового фінансового комітету під час президентської кампанії Ричарда Ніксона 1972 року. З 1975 року Е.Іванців знову повернувся до складу персоналу сенатора Дж. Баклі, де він пробув до 1977 року. У тому ж році він перейшов до персоналу сенатора Гаррісона Шмітта, республіканця з Ню Мексико, за леґіслятивного асистента для крайової безпеки. Продовжуючи далі працю для цього сенатора, Е.Іванців також є професійним членом персоналу Сенатської комісії в справах розвідки.

Під час президентської кампанії 1980 року Е.Іванців спочатку служив за етнічного дорадника для кандидата на президентську номінацію Джорджа Буша; пізніше він разом з п'ятьма іншими особами був запрошений бути в групі, що відала дебатами тоді ще президентських кандидатів. Під час перебрання влади новообраним Президентом в 1980-81 році, Е.Іванців належав до Комісії передання влади, перевіряючи бюджет, різні федеральні аґенції та департаменти.

Завдяки його заанґажуванню в різних важливих акціях республіканських виборчих кампаній і завдяки його професійному становищу, Евген Іванців був помічний у тому, що віцепрезидент Джордж Буш прийняв запрошення Головного Уряду УНСоюзу і прибув на 30-ту Конвенцію УНСоюзу у Рочестері.

Евген Іванців є сином подружжя Михайла Іванцева з Четем Тавншип, Ню Джерзі, і є членом 15-го Відділу Українського Народного Союзу.

ГОЛОВНИЙ РАДНИЙ ВОЛОДИМИР ГАВРИЛЯК

Володимир Гавриляк народився в 1913 році в селі Данильче, Рогатинського повіту, де він працював для своєї громади

Напередодні Другої світової війни, в серпні 1939 року В.Гавриляк приїхав до Рочестеру, Н.Й., негайно включившись у тамошнє громадське життя. Він зактивізувався у праці УН Дому — в обороні України, в Т-ві ім. М. Драгоманова, в освітнім і драматичних гуртках і в Комітеті З'єднаних Організацій Рочестеру. В члени Т-ва ім. М. Драгоманова він вступив в 1941 році — і від того часу був він активним його членом і урядовцем.

Після Другої світової війни, в якій брав активну участь в рядах армії ЗСА, — увесь свій вільний час В.Гавриляк присвятив громадським і товариським справам. В Товаристві ім. М.Драгоманова він працює уже 34 роки; виконував функції контролера, фінансового секретаря, а від 1957 року був секретарем відділу цього Товариства. Будучи секретарем 316-го Відділу Українського Народного Союзу він старався приєднати якнайбільше нових членів. Тому теж на протязі 12 років належить до Клюбу Заслужених Союзовців Українського Народного Союзу. Почавши від 1958 року, він брав участь у всіх конвенціях УНСоюзу і служив у Статутовій та Виборчій комісіях тих конвенцій.

Його стараннями підібрано і складено велику Пропам'ятну Книгу „Вільні Козаки", в якій зібрано повну і докладну історію Т-ва ім. Драгоманова та його середовища. Про діяльність цього Товариства він часто дописував на сторінках союзових та інших газет.

В. Гавриляк постійно працює в Окружнім Комітеті Відділів УНСоюзу в Рочестері, в якім від початків його заснування, тобто від 1959-1979 років був секретарем, а тепер сповняє обов'язки голови.

Він є також членом-основником Української Кредитової Спілки, початки якій дали співробітники В. Гавриляка, члени середовища УНДому, де на пості управителя він є від 1953 року. В.Гавриляк з великою уважливістю ставиться до прийнятих на себе обов'язків, включно з новим — головного радного УНСоюзу.

ГОЛОВНИЙ РАДНИЙ ВОЛОДИМИР КВАС

Володимир Квас — довголітній адміністратор Союзівки, народжений в Україні, прибув до Америки в 1949 році і вже через рік вступив у члени УСНоюзу. З 1950 року він розпочав свою активність в багатьох українських організаціях. Проживаючи в Елизабеті, був він основником спортового клюбу „Січ" та членом Контрольної комісії Українського Народного Дому.

Від 1955 року В.Квас працював управителем Союзівки до 1982 року, коли пішов на емеритуру, але й далі він продовжує бути дорадником Союзівки в Керґонксоні, де він був активним членом чималої кількости українських організацій. Він — співосновник української парафії св. Трійці і голова Пластприяту на протязі 15-ти років.

Як відданий союзовець, В.Квас заснував 88-ий Відділ УНСоюзу та був його першим секретарем і довголітнім предсідником. Відділ 88-ий має тепер понад 400 членів, а сам В.Квас зорганізував до свого Відділу і взагалі понад тисячу членів до УНСоюзу.

В американському житті Володимир Квас був президентом Клюбу „Лайонс" в Керґонксоні, був головою кампанії для Американського ракового товариства на весь Керґонксон і навколишні села та містечка, що їх охоплює т.зв. „тавншіп Ваварсінґ", та очолював протягом свого активного життя також організацію „Юнайтед Вей", збирання фондів для округи в повіті Олстер. Тепер він є головою тут же в Олстерському повіті Американської серцевої асоціяції.

Володимир Квас вже другий раз обраний великою кількістю голосів на пост леґіслятора в повітовій леґіслятурі Олстерського повіту з Республіканської партії. Він очолює Комісію охорони довкілля та енерґетичних справ, і взагалі немає, здається, такої ділянки в льокальному зорганізованому житті, від якої він би стояв осторонь, чи це законодавчі ділянки американського самоврядування, чи українські рідні організації. Тому його обрано на головного радного УНС на 30-ій Конвенції Українського Народного Союзу цієї весни, у Рочестері, Н.Й.

ГОЛОВНИЙ РАДНИЙ АНДРІЙ КЕЙБІДА

Андрій Кейбіда народився 3-го березня 1917 року в Кліфтоні, Н.Дж. Батьки Олекса і Марія з Ткачуків Куйбіда, українські переселенці, прибули до Америки в 1912 році з околиці Рогатина.

Закінчив Ля Саль університет. Під час Другої світової війни служив в американській армії у ранзі сотника.

У 1952 році, разом з покійним Дмитром Галичином, він був співосновником Українсько — Американського Республіканського Клюбу Стейту Ню Джерзі та головою цього ж Клюбу за останніх 15 років. У 1981 році був одним із українських координаторів кампанії за вибір Томи Кейна на губернатора стейту Ню Джерзі. В жовтні 1972 року під час бенкету Республіканської Спадщинної Федерації повіту Ессекс, його відзначено, як „визначного республіканця українця повіту Ессекс", та він отримав з рук колишнього сенатора Кліффорда Кейса почесну плякету.

А. Кейбіда — мешканець Мейплвуду, Н.Дж., на протязі 26 років. 18 років він був членом Республіканського Повітового Комітету 15-го дистрикту і проводив у виборчій кампанії усіх республіканських кандидатів на терені Мейплвуду; три роки він був предсідником Спадщинної комісії для етнічних груп та два роки предсідником Мешканевого дорадчого комітету для старших громадян Мейплвуду. Посадник Мейплвуду Роберт Ґресмір покликав його на тростиста Дому Дуранд-Гедден та Огородничої асоціяції.

Від 1952 року був активним членом Відділу Українського Конґресового Комітету повіту Ессекс; за останніх 10 років він був членом управи та референтом зовнішніх зв'язків. На протязі 15-ти років дбав про те, щоб Міська Рада в Мейплвуді врочисто відзначувала день 2[illegible]-го січня як День Української Самостійности. Як член Координаційної Ради при Стейтовому Відділі УККА в Ню Джерзі, він брав активну участь в організації демонстрацій в обороні українських політичних в'язнів та протестів під час Тижня Поневолених Націй. У вересні 1973 року був співосновником комітету для організації Українського Фестивалю в ґарден Стейт Артс Сентер, і на протязі трьох років координував розпродаж квитків вступу.

Він — член управи 17-го Відділу Українських Американських Воєнних Ветеранів в Пассейку, Н.Дж., та Відділу Українських Католицьких Ветеранів св. Івана Хрестителя у Нюарку, Н.Дж.; був крайовим адьютантом Українських Американських Ветеранів в 1965 році.

У червні 1978 року його обрано до Ради Директорів Федеральної Щаднично-Позичкової Спілки в Нюарку, Н.Дж.; сповняв там обов'язки заступника президента і виконуючого обов'язки президента; тепер є заступником предсідника Ради Директорів.

Від 1945 року А.Кейбіда є діяльний на терені української католицької парафії св.Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж. У 1951 році він був предсідником комітету для придбання фондів на будову парафіяльної школи, як теж він є членом-основником Товариства св.Імени, членом-основником парафіяльного комітету для бінґо, співпредсідником комітету для придбання фондів на будову нової церкви в 1958 році та співпредсідником комітету для збірки фондів на придбання і розбудову шкільної авдиторії у 1976 році. Від 1965 року він сповняє уряд мужа довір'я (тростиста) парафії.

На Конвенції 1980 року Католицьких Воєнних Ветеранів стейту Ню Джерзі він отримав Джеймс Ґіюріс відзначення за „виказання високого рівня гуманізму та за надзвичайне намагання і посвяту в осягненні людського добробуту".

Від 1965 року А.Кейбіда є секретарем 322-го Відділу УНС, і був делеґатом на чотирьох конвенціях. Від 1972 року він є членом управи Окружного Комітету УНС повіту Ессекс та членом комітету щорічного Союзового Дня в Бавнд Бруку, Н.Дж. Від 1970 року він є членом жюрі для вибору Кралі на Союзівці. В грудні 1979 року Екзекутива УНСоюзу покликала його, щоб він зорганізував і проводив морською прогулянкою до Нассаву в травні 1980 року. Інші дві прогулянки було переведено в 1981 році і весь дохід був призначений на Стипендійний Фонд УНСоюзу. Під час 30-ої Конвенції УНСоюзу він був членом Статутової комісії.

(Закінчення на стор. 4)

30-та ЮВІЛЕЙНА КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ВІДБУЛАСЯ! ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ СЕРЕД ДЕЛЕҐАТІВ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ. ВСІ КОНВЕНЦІЙНІ ДЕЛЕҐАТИ ПОВИННІ ВИКОНАТИ СВІЙ МОРАЛЬНИЙ ОБОВ'ЯЗОК СУПРОТИ „БАТЬКА СОЮЗУ" І ПРИДБАТИ 10 ЧЛЕНІВ В КОНВЕНЦІЙНОМУ РОЦІ.

ГОЛОВНИЙ РАДНИЙ ТАРАС МАКСИМОВИЧ

Тарас Максимович, новий головний радний УНСоюзу, є членом Батька Союзу протягом 40 років, 368-го Відділу в Маямі, Фльорида. На 30-ій Конвенції УНС він був головою Комісії просьб.

Тарас Максимович народився 13-го березня 1926 року в Ню Йорку. Тепер він проживає в Маямі Біч. Він є учителем середніх шкіл із суспільствознавства і має ступінь маґістра з освітніх наук.

Т. Максимович — активний у своїй професійній організації — Юнії учителів в повіті Дейд Американської Федерації Вчителів і член освітнього братства Фі Дельта Каппа. Під час Другої світової війни він служив радистом у Морській фльоті.

Нема, мабуть, організованих американсько-українських дій у Маямі Біч, щоб у них не брав активної участи Тарас Максимович, особливо в культурній ділянці, де він як дириґент церковного хору при українській католицькій церкві Успення Пресвятої Богородиці працює вже 23 роки. При цьому він керує вже 32 роки українським танцювальним ансамблем, що носить назву „Українські танцюристи Маямі". Ця група втішається заслуженим розголосом серед не-українців, виступаючи на різних імпрезах цього курортного морського міста соняшної Фльориди. Про українців часто пише з признанням місцева преса. Танцювальний ансамбль Максимовича виступав кількакратно на телебаченні (NBC-TV) і на парадах Джуніор Орандж Бовл, які тут з блиском відбуваються щороку.

Тарас Максимович відомий політичний діяч українського Маямі. Він є головою Українсько-Американського Клюбу і Об'єднання Українсько-Американських Організацій Маямі. Мгр Т. Максимович вже 25 років одружений з Анною, з дому Стець, вони щойно відсвяткували срібний ювілей свого подружжя. Анна Максимович працює громадсько зі своїм чоловіком в різних організаціях. Максимовичі мають трьох доньок: Ганю, Дану і Карин, які також гарно співають, танцюють, грають на фортепіяні та беруть участь у імпрезах місцевої української громади. Вони, очевидно, належать до хору і танцювального ансамблю, якими керує їхній батько. Всі три Максимовичівні брали Курси українознавства на Союзівці та працювали під час літнього сезону на цій оселі — „клаптику України на американській землі".

ГОЛОВНИЙ РАДНИЙ ВАСИЛЬ ДЖ. ПАСТУШОК

Василь Дж. Пастушок, предсідник 231-го Відділу УНСоюзу і колишній предсідник 388-го Відділу (цей Відділ злився з іншим) є продавцем реальностей у Свартморі, Па. Він став членом Клюбу першунів Укранського Народного Союзу, приєднавши 28 нових членів для УНС, був делеґатом на дві конвенції — на 29-ту в Піттсбурзі та на 30-ту в Рочестері, Н.Й., цієї весни.

В. Пастушок — дуже активний в українському зорганізованому житті та є членом Українсько-Американського Народного Дому і відданим парафіянином української православної церкви Пречистої Діви Марії в Честері, Па. Він бере активну участь в праці Митрополичої Ради УАПЦеркви в ЗСА.

В Пастушок не лишає поза своєю увагою господарсько-фінансових установ і є діяльним президентом Народної щадниці в Делавер Веллі, віцепрезидентом Корпорації „Вікон" Мериленду і членом Будівельного комітету, завданням якого є збирання фондів для побудови Загального шпиталя Пресвятого Серця Ісусового.

Інші активності В. Пастушка охоплюють членство в Клюбі Ротарі в Свартморі, в Асоціяції бизнесменів того міста і в Юнійній лізі Філядельфії, та членство яких десяти інших організацій і товариств.

Дуже активний в українському житті, В. Пастушок був членом Українсько- Американського Комітету святкувань 200-річчя ЗСА; він очолював у свій час Делаверський Відділ УККА та був членом-основником Стипендійного Комітету ім. Тараса Шевченка в Делавері. Протягом останніх 27-ми років В. Пастушок безперервно очолював Комітет святкування Дня Української Незалежности або був членом такого Комітету.

В. Пастушок здобув середню освіту в престижевій військовій школі, а вищу освіту закінчив у Джуніата коледжі. Згодом він продовжував студії в університеті Пенсильванії, у його правничій школі. Не бажаючи цілком залишити своєї первісної військової освіти, В. Пастушок продовжував вивчати воєнну справу в пенсильванійському Мілітарному коледжі, де відбув офіцерський вишкіл.

В. Пастушок служив у Армії, звідки дістав почесне звільнення. Одружений В. Пастушок з Теодозією з дому Кізюк. Вони мають трьох дітей: двох синів і доньку. Старший син Василь Пастушок, молодший, працює на добрій посаді у фінансовій банковій фірмі у Бостоні; донька Лідія Марія Пастушок, про яку недавно писала „Свобода", працює старшим аналістом передбачень в установі Електричної системи Нової Англії; молодший син Олександер є контрактором-будівничим у Свартморі. Вся родина — члени УНСоюзу. На 30-ій Конвенції В. Пастушок був обраний на пост головного радного.

(Закінчення зі стор. 3)

Андрій Кейбіда одружився з Евгенією Калакурою 11-го липня 1943 року в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж., і має двох дітей. Їх дочка, Андрея Северіні — кількакратна першунка в тенісових змаганнях на Союзівці та Міс Союзівка в 1968 році, є матір'ю двох дітей — Ловрін Марії та Томи Карла. Син, дентист д-р Роберт Павло, є батьком шестирічного Кристофора Павла та чотирирічної Мелісси Ілейн.

Богдан Зорич — „десятник" з місяця липня

На іншому місці згадуємо про конвенційних делеґатів і членів головного Уряду, які в конвенційному році збагатили Союз новими членами, придбавши „конвенційну десятку". Але членів приєднують не лише делеґати та Головні Урядовці, а також і почесні члени Головного Уряду.

Цим разом приємно згадати і дати признання почесному членові Головного Уряду, керівникові Канадської Канцелярії та секретареві 432-го Відділу в Торонто Богданові Зоричеві, який в липні придбав 10 нових членів, забезпечених на загальну суму 33,000 долярів. Разом в цьому році Б. Зорич вже має придбаних 17 членів, а якщо буде кожного місяця посилати такі „королівські дарунки" нових аплікацій, то тим пригадає собі і Союзові старі добрі роки, коли річно приєднував по 100 - 200 нових членів. Коли тепер поглянути на дещо вже поожовклі сторінки „Союзової Трибуни", то там можна знайти фотографію Б. Зорича, як того, що кожного місяця приєднував в 1950-60-их роках по 20 і більше членів. Це були ті старі добрі часи не лише для Б. Зорича, але для цілого Союзу.

Про Б. Зорича, як заслуженого союзового працівника й будівничого УНС, можна писати багато. Це Б. Зорич 1958 року під час 24-ої Конвенції УНС в Клівленді був обраний головним радним, як перший з-поміж „свіжої крови", післявоєнних поселенців в Канаді. На цій же Конвенції схвалено перший раз в історії Союзу створити відповідний координаційний осередок УНС в Канаді. А вже в вересні 1959 року в Торонто була відкрита Канадська Канцелярія УНСоюзу, на екзекутивного секретаря призначено головного радного Б. Зорича, а директором покійного інж. Володимира Косара, головного контролера. Відтак 25-та Конвенція УНС в Ню Йорку 1962

Б. Зорич

року поширила права Канадської Канцелярії на чолі з її керівником Б. Зоричом. А 26-та Конвенція УНС в Чикаґо 1966 року статутово закріпила за Канадою мати перший раз в історії Союзу представника в Екзекутиві, яка була поширена до семи осіб, і другим заступником головного предсідника (тепер головний директор для Канади) УНС був обраний заслужений суспільно-громадський, політичний і союзовий діяч Б. Зорич. Під час 27-ої Конвенції 1970 році в Клівленді становище головного директора для Канади зайняв сен. Павло Юзик, а за заслужену довголітню працю для розбудови Союзу Б. Зорича обрано почесним членом Головного Уряду.

Як вже було сказано, про Богдана Зорича можна багато писати. Відділ 432-ий в Торонто, яким він опікується ще і сьогодні, є одним з найбільших числом членів між всіми відділами Канади.

Здобута десятка нових членів в липні ц.р. свідчить, що Богдан Зорич не закопує „свого таланту", а дальше працює для росту УНСоюзу. Віримо, що за його прикладом піде його довголітній суперник в організаційних змаганнях головний радний з Філядельфії Іван Одежинський.

Члени Головного Уряду організують членів

На іншому місці згадуємо й вшановуємо делеґаток та делеґатів 30-ої Конвенції, які виконали традиційний конвенційний обов'язок, придбавши „делеґатську десятку" нових членів. Коли згадуємо делеґатів, то не можемо поминути і членів Головного Уряду, які були обрані під час минулих Конвенцій і які рівнож пам'ятали про „традиційну десятку". Тому з приємністю містимо фотографії чотирьох головних радних, які не жаліють труду для розбудови УНСоюзу, а саме: Іван Одежинський, придбав вже 26 членів; інж. Анатолій Дорошенко (від Конвенції є головним контролером) — 21 члена; Анна Гарас — 10 членів і Андрій Джула — 10 членів. Слід згадати, що Андрій Джула був переобраний на головного радного під час 30-ої Конвенції вже 8-ий раз і тим самим між всіми 26-ми членами Головного Уряду він найдовше є головним урядником, а саме 28 років.

Згадуючи головних радних з минулих конвенцій, треба згадати, що з новообраних головних урядовців під час 30-ої Конвенції маємо також чотирьох, що пам'ятали про „делеґатську десятку" і про них є згадка, де подаємо про успіхи конвенційних делеґатів. Ними є: головний радний Володимир Гавриляк — 21 члена, головний контролер д-р Нестор Олесницький — 19 членів, та головні радні Володимир Квас — 13 членів і Василь Пастушок — 10 членів. Віримо, що в слідуючому числі „Союзової Трибуни" зможемо помістити прізвища і фотографії і інших членів Головного Уряду, що пам'ятали про „традиційну десятку", а тим більше, що були переобрані або вибрані до Головного Уряду УНСоюзу.

І. Одежинський

А. Дорошенко

А. Гарас

А. Джула

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

Головний предсідник

JOHN O. FLIS
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Заст. головного предсідника

MYRON B. KUROPAS
107 Ilchanwood Drive
De Kalb, Ill. 60115

Гол. директор для Канади

Senator PAUL YUZYK
1839 Camborne Cresc.
Ottawa, Ontario
Canada K1H 7B6

Заст. головного предсідника

GLORIA PASCHEN
235 N. Aldine Avenue
Park Ridge, Ill. 60068

Головний секретар

WALTER Y. SOCHAN
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Головний касир

ULANA M. DIACHUK
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Головний організатор

STEFAN HAWRYSZ
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

NESTOR OLESNYCKY
17 Garthwaite Ter.
Maplewood, N.J. 07040

ANATOLE DOROSHENKO
1664 Taurus
Cedarburg, Wisc. 53012

JOHN HEWRYK
327 McAdam Avenue
Winnipeg, Manitoba
Canada R2W 0B3

BOHDAN HNATIUK
535 Prescott Road
Merion Section, Pa. 19066

Very Rev. STEPHEN BILAK
P.O. Box 463
So. Bound Brook, N.J. 08880

ГОЛОВНІ РАДНІ:

HELEN OLEK
7644 W. Rosedale Avenue
Chicago, Ill. 60631

TARAS SZMAGALA
10976 Tanager Trail
Brecksville, Ohio 44141

ANDREW JULA
15 Sands Avenue
Ambridge, Pa. 15003

JOHN ODEZYNSKY
5909 N. Camac Street
Philadelphia, Pa. 19141

EUGENE IWANCIW
6138 N. 12th Street
Arlington, Va. 22205

WALTER HAWRYLAK
65 Simpson Road
Rochester, N.Y. 14617

WALTER KWAS
Soyuzivka, UNA Estate
Kerhonkson, N.Y. 12446

TEKLA MOROZ
345 36th Avenue
Lachine, Quebec
Canada H8T 2A5

ANDREW KEYBIDA
19 Rutgers Street
Maplewood, N.J. 07040

ANNA HARAS
1930 Greenleaf Street
Bethlehem, Pa. 18017

TARAS MAKSYMOWICH
1318 18th Street
Miami Beach, Fla. 33139

ASKOLD LOZYNSKYJ
69 E. 7th Street
New York, N.Y. 10003

WASYL DIDIUK
142A Grenadier Road
Toronto, Ontario
Canada M6R 1R6

WILLIAM PASTUSZEK
9 So. Chester Road
Swarthmore, Pa. 19081

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР „СВОБОДИ":

ZENON SNYLYK
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС:

MARIA CHUCHMAN
17 Austin Crescent
Toronto, Ontario
Canada

STEPHEN KUROPAS
3301 N. Newland
Chicago, Ill. 60634

JAROSLAW PADOCH
71 East 7th Street
New York, N.Y. 10003

GENEVIEVE ZEREBNIAK
1449 Redwood Avenue
Akron, Ohio 44301

ANNA CHOPEK
678 44th Street
Los Alamos, N.M. 87544

BOHDAN ZORYCH
18 Leland Avenue
Toronto, Ontario
Canada M8Z 2X5

WALTER ZAPARANIUK
1211 Downer Avenue
Utica, N.Y. 13502

MARY DUSHNYCK
2 Martine Avenue
Brooklyn, N.Y. 11209

ПОЧЕСНИЙ ЧЛЕН УНС, КОЛ. ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК УНС:

JOSEPH LESAWYER
2643 Deer Path
Scotch Plains, N.J. 07076

РЕДАКТОР-ЕМЕРИТ:

ANTHONY DRAGAN
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ДЕЛЕҐАТИ 30-ої КОНВЕНЦІЇ, ЯКІ ПРИЄДНАЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ ВІД СІЧНЯ ПО КІНЕЦЬ ЛИПНЯ 1982 Р.

Бути делеґаткою - делеґатом Конвенції УНС є не лише великий привілей і почесть, але рівночасно є це і відповідальність за майбутнє установи. Власне делеґати тайним голосуванням вибирають 26 членів Головного Уряду, як також ухвалюють резолюції та рекомендації, які повинні бути стимулом в праці цілости установи. До того делеґатки - делеґати є вибрані не лише на час Конвенції, але на повні чотири міжконвенційні роки і тому повинні більше інтересуватися загальними справами Союзу, а головно допомагати в приєднуванні нових членів, які дають запоруку вдержання установи.

За традицією в Союзі ведеться акцію, щоб в конвенційному році всі делеґатки і делеґати мали придбану „конвенційну десятку" нових членів. І коли б цей благородний звичай був виконаний всіми делеґатами, то кожних чотири роки УН Союз мав би понад 4,000 нових членів. Та, на жаль так не є. Їхати на Конвенцію є багато кандидатів, байдуже, чи собі на те заслужили, чи ні, а коли іде мова про організування нових членів, то лише частина з них почувається до виконання свого обов'язку супроти Союзу.

Сьогодні з приємністю проголошуємо список тих делеґаток - делеґатів 30-ої Конвенції, які вже виконали свою повинність супроти УНС й придбали „конвенційну десятку", чи більше нових членів у цьому році. Віримо, що й інші делеґатки-делеґати підуть за їхнім прикладом і виконають свою моральну повинність і тим самим їхні прізвища і фотографії будуть поміщені в слідуючій „Союзовій Трибуні".

П. Дяків (427) — 12

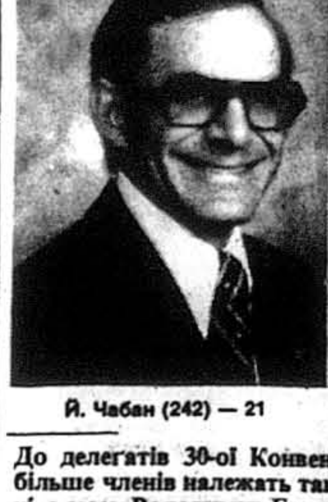
В. Яців (32) — 11

І. Пригода (200) — 11

В. Шпачинський (327) — 11

Й. Чабан (242) — 21

В. Семків (379) — 16

Т. Сливінський (59) — 10

В. Бойд-Борискевич (94) — 10

І. Чопко (271) — 10

М. Шпитко (489) — 10

До делеґатів 30-ої Конвенції УНС, які здобули 10 або більше членів належать також теперішні головні урядовці, а саме: Володимир Гавриляк (316) — 21 членів, Нестор Олесницький (27) — 19 членів, Володимир Квас (88) — 13 членів і Василь Пастушок (231) — 10 членів.

ЗНИМОК НЕ ПРИСЛАЛИ:

Роман Татарський (94) — 23, Маргарета Гентош (305) — 12, Ольга Осередчук (37) — 12, Катерина Гуцайлюк (147) — 10 членів.

Український Фестиваль у Пітсбурзі

У днях від 20-го до 26-го вересня ц.р. заходом спільних Організацій західньої Пенсильванії при співучасті духовних Отців Українських Православної й Католицької Церков відбудеться в днях від 20-го до 26-го вересня на кемпусі Пітсбурґського університету у Пітсбурзі, Па., перший цього роду Український Фестиваль.

Вже в першому дні його, 20-го вересня, посадник цього міста відчитає проклямацію та проголосить тиждень 20 - 26 вересня Українським Тижнем.

Під час тижня кожного дня відбуватимуться історичні доповіді-лекції та будуть висвітлені українські фільми. Лекції виголосять запрошені українські професори з американських університетів. Ці лекції та історичні фільми допоможуть українській спільноті відновити славну пам'ять нашої історичної минувшини.

Мистецька частина Фестивалю відбудеться у Меморіяльній залі вояків і моряків, і в ній візьмуть участь понад 250 осіб,в тому мішаний хор Української Православної Ліґи західньої Пенсильванії під диригуванням Лесі Андрус, та мішаний хор Української Католицької Ліґи „Калина" під диригентурою Ірени Владицик. Крім них, виступатимуть чотири танцювальні ансамблі: „Полтава" під проводом Люби Глудковської; ансамбль церкви свв. Петра і Павла в Карнеґі під керівництвом Беверлі Капелик; „Запорожці" із Шерону, Па., під керівництвом Керол Ворони, і окружний ансамбль західньої Пенсильванії під керівництвом Синді Галущак „Тріо Веселка", сольові співи й інструментальні пописи місцевих мистецьких сил.

Для збагачення та урізноманітнення Фестивалю візьмуть у ньому участь також і наші мистці, які прийдуть зі своїми експонатами з різних частин Америки і Канади. Буде виставлено понад 25 українських кіосків, у яких можна буде набути кераміку, різьбу, писанки, українські ляльки, золоті тризуби, найновіші чудові платівки тощо.

Наші артисти - малярі рівнож виставлятимуть зразки своєї творчости. Все це відбуватиметься у великій просторій залі „Коммонс Рум" катедри навчання.

Це вперше в історії Пітсбурґу учасники Фестивалю матимуть нагоду подивляти такі різноманітні зразки українського мистецтва.

В інших кімнатах цього самого приміщення буде розміщена високоякісна мистецька виставка української історичної ноші, старовинна різьба, вишивки - гафти, писанки, короваї та інше. Наші молоді мистці будуть демонструвати своє мистецтво.

Заходами Ділового комітету на протязі 25-го і 26-го вересня буде зорганізована виставка історичних документів, знімок, статтей та цінних записок громадської праці перших українських поселенців у західній Пенсильванії та їхній вклад у громадську працю за останнє століття. Всі ці історичні речі пригадають учасникам про велику громадську працю їхніх батьків, дідів і прадідів, які, приїхавши першими на прибрану батьківщину — ЗСА, — не дивлячись на тяжкі життьові обставини, все ж таки включилися у зорганізоване життя української спільноти та побудували святині, школи народні доми та зорганізували свої допомогові організації. Це виставка, напевно, буде однією із найцінніших, бо вона засвідчить, що вклад громадської праці наших батьків зродив нові, свідомі своєї національної приналежности кадри молодого покоління, яке пішло слідами своїх батьків та досі і в майбутньому матиме свідомість громадського обов'язку.

Під час Фестивалю відбудеться також конкурс української писанки.

У днях 25-го і 26-го вересня у приміщенні „Коммонс рум" працюватиме традиційна українська кухня, що своїми смачними різноманітними стравами, напевно задоволить учасників Фестивалю.

У суботу, 25-го вересня, по полудні в приміщенні будинку Дейвид Лоренс учні Рідної Школи відіграють веселу п'єсу „Червона шапочка". Того ж самого дня в 9-ій год. вечора відбудеться фестивальний баль у приміщенні інституту Карнеґі, де під звуки динамічної оркестри „Зелене Жито" можна буде гарно забавитись.

У неділю, 26-го вересня, в 1-ій по полудні в авдиторії Фостер Меморіял відбудеться соборницький Молебень при співучасти Владик — отців УКЦ і УПЦ. Увесь прихід із Фестивалю призначений на побудову Української кімнати при Пітсбурґському університеті.

До підготови першого Українського Фестивалю у Пітсбурзі причинились наші духовні провідники Владика Ярослав Данильчук, декан українського Католицького деканату в західній Пенсильванії і Західній Вірджінії, та протопресвітер Андрій Бек, декан українського православного деканату західньої Пенсильванії, які очолили, як почесні голови, Діловий фестивальний комітет. Своєю співпрацею наші отці дали приклад соборницького вирозуміння, що пітсбурґське громадянство глибоко оцінило.

Про Фестиваль цей заговорила й англомовна преса та телебачення. Радіопрограма,директором і керівником якої є Михайло Комічак, постійними оголошеннями спопуляризувала небувалий український тиждень пітсбуржчини. Діловий комітет складався з таких осіб: інж. Богдан Конецький, голова; Богдан Грицишин і адв. Лірой Грим, заступники голови; Ярослав Годованець, скарбник, Микола Котов, секретар, Елизавета Мицьо, голова пресового і реклямового комітету, Соня Гладковська, член Комітету, Люба Глудковська і Беверлі Капелик — голови програми концерту, Євген і Григорій Монастирські та Мирон Спак — забавовий комітет, Катерина Довбенко і д-р Юрій Кішакевич — культурно-освітній і історичний комітет, Іванна Старощак, голова мистецької ділянки, Василь Джуля, голова виставки народного мистецтва, Стефан Капелик, голова комітету кухні, Стефанія Крупа, голова програм.книжки, Марія Грим і Анна Плакс, займалися квитками.

Іванна Старощак

Нецензурований...

(Закінчення зі стор. 2)

рит мають теж речі, вміщені в розділі „З архіву народного гумору".

Тематика анекдот і сатир у збірці С. Караванського стосується нового філософського, світоглядово-ідеологічного, політично-устроєвого, соціо-економічного, суспільно-громадського, товарисько-побутового ладу й дійсности, що запанувала на терені своєрідного державного творива, яким є СССР. Це совєтські „реалітети", це творення, наростання і нові процеси та шляхи розвитку й закріплювання концепції „злиття народів" в один „радянський народ", як нової історичної спільноти в дусі ленінської „дружби народів" і „братерських відносин між людьми праці всіх національностей". Зрозумілою мовою це значить — плянове, насильне здійснювання посиленої асиміляційно-русифікаційної політики Москви й її „партократичної" системи правління, що послуговується різнонаціональними перевертнями, які працюють під наказами і керівництвом „старшого брата".

Автори анекдот і сатир через цензурні обмеження безіменні, а літературний оформлювач не подає, так сказати б, їх національного походження і вони є спільною власністю „совєтського народу". Їх переказують з уст до уст і в цьому відношенні вони нагадують первісний характер цього жанру, бо грецьке слово „анекдотос" значить „неопублікований" й у старину „анекдотами" називали неопубліковані твори. Про такий їх характер говорить у вступі їх літературний оформлювач: „...це нецензурована творчість сотень і тисяч безіменних народніх гумористів".

Сценарієм анекдот і сатир у збірці С. Караванського є Москва, Ленінград, Сибір, Польща, Литва, Чехія, Німеччина, Франція, Китай, Болгарія, Канада, ЗСА, „Західній світ". Далі — колгоспи, тюрми (Луб'янка), ЗАГС, совєтські виробництва, підприємства, торговельні „пункти", преса „ТАСС", „Правда", „Ізвєстія". Із міст названі: крім Москви й Ленінґраду — Варшава, Прага, Відень, Стокгольм, Ніяґара Фоллс. Персонажі, це — Сталін, Хрущов, Ленін, Брежнєв, Маркс, Мікоян, Фурцева, Косиґін, Ґромико; збірні тіла-КҐБ, партія, комсомол, політбюро, всякі „специ", дрібні постаті совєтської бюрократії, сірі совєтські громадяни. Є й совєтські ідеологічні й устроєві поняття, концепції, системи — соціялізм, комунізм, п'ятирічки, „техніка". Чужі персонажі це: Рузвелт, Кеннеді, Картер, Ґанді, Тіто, Мао.

Із національностей згадані: руські (навіть „руські вареники"), чехи, німці, євреї (гебреї).

Найменше згадані українці. Назва „Україна" згадана тільки раз („хліб на Україні"), поза тим тільки натяки на „українськість" — „потяг з Москви до Луцька", „залізниця Київ-Луцьк", згадка про ресторан „Київ", раз названий „Львів", УПА. Із прізвищ — Шелест, Щербицький. Позатим тільки українські імена — Охрім, Гнат, Ганна, Петро, Клим, Корній, Самійло, Гриць.

У розділі „З архіву народного гумору" всі шість анекдот вказують на їх українське походження, в інших розділах тільки кілька анекдот на українські теми: „Мовне питання", „Єдине місце", „Чорти є!", „Важкі слова", „Бульба".

Деякі анекдоти мають „довгу, сиву бороду", тобто „старі як світ". У них підставлена тільки актуальна тема, нові події, персонажі, совєтський сценарій, але їх ідея, „пуанта" давновідомі. Деякі теми повторюються: „Що таке байка?", „Яка різниця?". „Реально чи ні?" З естетичних міркувань можна було пропустити анекдоту „Сталінська лекція", „Октябрини", „Годинник".

До деяких творів варто було додати пояснення, бо західній читач, не обізнаний з совєтським побутом, термінологією, бюрократією, скороченнями, може мати трудність зрозуміти і сприйняти сенс.

Автор зайво вживає слово „зараз" у значенні „тепер": „А зараз я ще кілька слів Скажу про наших ворогів" („Де Головко?), або: „Він зараз дивиться кіно" („Московські сліпі"). Неконсеквентно автор вживає „делегат" і „делеґат" („Два проводирі", „Недоторкані особи СССР") „народній і народний". Автор любується в скорочених формах дієслів „ма" (має), „трима", „заробля", „збира", „підсіда", „зна". Трапляється неправильна граматично побудова речень: „В одному олімпійськім місті", „В курортному австрійськім місті", неправильна ритміка й римування: „А де ж, підскочив Картер з місця (Бере він ще отих дві тисячі?" „Я так на цей дивлюся предмет) Були мої християни предки"...

Невідомо чи для кольориту чи з міркувань ритміки й рими автор вживає провінціялізмів: „Хто ж ма до анекдотів лас"...

Варто познайомитися із збіркою в опрацюванні С. Караванського, бо з неї читач довідається, яку популярність мають нецензуровані анекдоти серед совєтської суспільности й як опозиція сприймає та критично ставиться до совєтської дійсности. Про це Караванський пише в передмові: „Жадна політична система не викликала такої зливи нецензурованих згори анекдотів, як політична система у так званому СССР. Чому?" Бо „...існує велика прірва між словами й ділами. Ця розбіжність...і є одна з головних причин сміху... Анекдоти про совєтське суспільство виникають завдяки наявности комічних ситуацій у всіх ділянках людської діяльности... КҐБ переслідує тих, хто розказує анекдоти. Та дарма! Анекдоти живуть і поширюються в народі... навіть серед тих, проти кого вони спрямовані".

Українські студії в Пенсильванійському університеті

В академічному році 1982-1983 відбуватимуться виклади української мови в обох семестрах „школі ґрадуантів" Пенсильванійського університету; число курсу 590. Реєстрація на даний курс, а також на семінар української новітньої літератури XX ст. ч. 599 відбуватиметься в днях 7-го і 8-го вересня. Перша зустріч з студентами згаданих курсів у четвер, 9-го вересня, о год. 2:30 по полудні в будинку Вілліямс Гол при 36-ій і Спрус вул., 6-ий поверх, кімната ч. 646. Кожний семестер дає три кредити (I „юніт") з курсу ч. 590 і два кредити з семінара ч. 599. Темою семінара буде творчість сучасних письменників, ув'язнених у СССР.

Кураторія українських студій заохочує студентів реєструватися на згадані курси, щоб поглибити своє знання української мови та основ її історичного розвитку, а також, щоб глибше пізнати творчість письменників і поетів, борців за творчий шлях української літератури.

Ті студенти, які є українського походження, але не володіють українською мовою, матимуть нагоду мати окремі кляси для відповідних практичних вправ у щоденному вживанні нормативної української мови.

Звертаємося зокрема до студентів Пенсильванійського університету не занедбувати справи студій української мови і літератури, та скористатися з існування цих викладів.

За інформаціями телефонувати д-р Н. Пазуняк на ч. (215) 329-3634.

Кураторія українських студій
Пенсильванійського університету УКК, УГ метрополія Філядельфії

Клівленд відзначить 50-річчя голодової облоги України

Переглядаючи листки всесвітньої історії людства, нігде не можна знайти прецеденти виморювання мільйонів людських істот штучно створеним голодом для досягнення політичних цілей якоїсь правлячої кліки чи диктатури.

Аж у XX столітті історія записала найганебніший вчинок володарів московсько-большевицької імперії, яким вони, на чолі з найжорстокішим тираном Сталіном штучно створеним голодом виморили 6 - 7 мільйонів українського населення тільки з тою метою, щоб зломити основу нації, українського працьовитого хлібороба, й вчинити з нього безземельного раба, який не зміг би ставити опору рабовласницькій системі.

Від цього нечуваного диявольського злочину й до сьогодні українська земля насичена трупами невинних дітей, матерів, батьків, стогне й кличе до неба про пімсту. Український нарід ніколи не забуде опухлих малят, висохлих до костей матерів, шкірою покритих кістяків батьків. Привид оргій новітнього комуно-московського Джінґісхана Сталіна та йому подібних до сьогодні ходить по світі, як осторога вільному ще світові не попасти в кігті новітніх атиль, не допускати до нових голодоморів, голокостів.

Відзначити цю голодову облогу України є обов'язком усього вільного людства, а в першу чергу, це обов'язок українців на поселеннях, серед яких є ще багато свідків, які бачили цю трагедію, а самі чудом пережили ці страхіття.

Щоб спом'янути ці мільйонові жертви невинних людей та помолитись за їхні душі, Українські Злучені Організації - Відділ УККА в Клівленді при співучасті всіх церков нашого терену, вирішили відзначити цю трагедію 2-го жовтня 1982 року великою маніфестацією-походом до центру міста, щоб задемонструвати перед світом нашу солідарність у протесті проти подібних у майбутньому голокостів не лише в Україні, але й всюди там, де б такі трагедії загрожували.

З цією метою з ініціятиви УЗО - Відділу УККА та заходами всіх місцевих церков були скликані 22-го липня ц.р. широкі громадські збори, на яких вирішено таку маніфестацію відбути, а для її переведення вибрано Громадський комітет, який очолили отці — о. шамбелян Михайло Федорович, парох церкви св. Йосафата, декан Огайського Деканату та парох собору св. Володимира о. митр. Степан Ганкевич.

Для якнайгіднішого переведення цієї жалобної маніфестації на громадських сходинах 27-го серпня ц.р. вибрано комісії — організаційну, фінансову, пресово-інформаційну, програмову, зовнішніх зв'язків та порядкову.

Праця всіх комісій вже в повному розгоні. Всі члени комісій присвячують багато енерґії для відзначення цієї трагедії України, щоб якнайгідніше вшанувати невинні жертви Сталіно-комуно-московської тиранії.

В.С.

День Союзянки в Огайо

Марія Федак (зліва) показує голові Комітету Лідії Кармазин світлину перших членок СУА в Клівленді.

У неділю, 19-го вересня ц.р., Окружна Управа Відділів СУА в Огайо влаштовує День Союзянки, присвячений пам'яті перших засновниць місцевих Відділів СУА та перших поселенців-українців у Клівленді. Свято відбудеться від 1-ої до 7-ої год. по полудні у приміщеннях Центру св. Покрови при 6810 Бродвю Ровд в Пармі.

Комітет, до якого ввійшли членки всіх відділів, очолила Лідія Кармазин. Вже кілька місяців іде підготовча праця над багатою і різнорідною програмою.

Для дітей та й інших відвідувачів, „молодих духом", о год. 3-ій буде показаний „ляльковий театр" у виконанні членок молодечого, але вже досвідченого в цій ділянці 8-го Відділу.

У 2-ій год. почнеться безперервний показ прозірок з поясненнями про виставку „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва". Прозірки ці випозичені Українським Музеєм в Ню Йорку, що дістав багато признань за високоякісні виставки, а ця — одна з найкращих.

Програма включає також виставку про перших поселенців-українців в Клівленді, підготовану 60-им Відділом СУА. У зв'язку з цією виставкою о год. 4:30 Мері Федак виголосить спомин про маму-союзянку, активну в 30-их роках. Тоді ж буде вручена грамота 7-му Відділові з Акрону з нагоди його 50-ліття.

Від споминів і віддання пошани минулому переходимо о 5-ій год. до виступу молодечого ансамблю українських народних танків „Каштан", знаного вже своїми чудовими виступами.

Впродовж пополудня будуть демонструватися ручні роботи з різних галузей народного мистецтва. Програму дня доповнить „кухня" в заряді союзянок, багатий ярмарок і льотарейні виграші.

Вступ вільний, гостям раді. Чистий дохід призначений на фонд СУА ім. Олени Лотоцької.

Н. Винярська

Володимир Шашаровський...

(Продовження зі стор. 2)

ного мистецтва, як також не тільки вчить дітвору та юнацтво акторської абетки, але він сповнений бажання передати їм увесь свій сценічний досвід, як акторський, так і режисерський — навчити раціонально підходити до тексту, щоб у процесі роботи навести лад і гармонію в сценічних образах і ситуаціях. Шашаровський, як сучасний режисер учить, що експресивність вислову досягається в спектаклі не лише завдяки образності мови, але й завдяки своєрідній будові фрази, тож головний акцент кладе на конструкцію фрази та на її інтонаційне забарвлення.

Одно прикре в роботі режисера, про що Шашаровський добре знає, тому тут аж напрошується повторити за Михайлом Рудницьким: „Розкриття акторами задуму драматурга без допомоги досвідченого режисера — неможливе, та як тільки вистава закінчена, глядачі викликають режисера рясними оплесками на сцену, проте швидше ніж п'єса зійшла з афіша, вони забувають про його заслуги".

Коли прийде час на видання кількатомової історії українського театру, в ній напевно чимало сторінок буде присвячено авторові і режисерові Володимирові Шашаровському, вічному шукачеві, що заглиблений у мислях „ходив своїми шляхами".

В пам'ять мого Дорогого Приятеля
св. п. Богдана Стефановича
складаю 100.00 долярів
на ПАМ'ЯТНИК МИТРОПОЛИТА ЛИПКІВСЬКОГО
в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Роман РЕЙНАРОВИЧ

Ділимося сумною і болючою вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що в п'ятницю, 27-го серпня 1982 року, після довгої недуги відійшов від нас у Вічність в Бостоні, Масс.

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, ЗЯТЬ, ШВАҐЕР, ВУЙКО та СВАТ

сл. п. інж.
АНДРІЙ ПРУХНІЦЬКИЙ

народжений 14-го вересня 1916 р. у Філядельфії, Па.

Покійний працював інженером-механіком у фірмі Дженерал Електрік, був основоположником Української Православної Церкви св. Апостола Андрія Первозванного в Бостоні, Масс., довгі роки членом Парафіяльного Уряду та диригентом церковного хору цієї ж церкви, членом Українського Народного Союзу, УККА та багатьох професійних організацій.

ПАНАХИДИ відбулися в суботу, 28-го серпня та неділю, 29-го серпня в похоронному заведенні Валтер В. Бойко і Син в Маттапан, Масс.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 30-го серпня 1982 року з Української Православної Церкви Св. Апостола Андрія Певозванного в Бостоні, Масс. на цвинтар Маунт Гоуп, Маттапан, Масс.

В глибокому смутку:

дружина — МАРІЯ
донька — д-р АННА ГРИГОРОВИЧ
з чоловіком д-ром ВІКТОРОМ
син — ІВАН з дружиною БАРБАРОЮ
внуки — МАРІЙКА І ПЕТРУСЬ ГРИГОРОВИЧ
та РОБЕРТ ПРУХНІЦЬКИЙ
тесті — ГРИГОРІЙ І СОФІЯ МУЗИКА
шваґри — ФРЕД І АДЕЛЯ МУЗИКА
племінники:
ІРИНА з чоловіком ТЕРІ О'ҐРЕЙДІ
МИХАЙЛО МУЗИКА
свати:
ПЕТРО І КЛАВДІЯ ГРИГОРОВИЧ
ВАЛТЕР І ЕВЕЛІН ШВАЙҐЕРТ
Ближча і дальша Родина в Україні й Америці

В пам'ять Покійного, УПЦ Св. Апостола Андрія Первозванного в Бостоні приймає щирі пожертви.

В АТЛАНТІ, Н.ДЖ., У ФЕДЕРАЛЬНОМУ апеляційному суді відбулася суперечка над цим — чи генеральний прокуратор або федеральний суддя повинні встановити напрямні в справі звільнення втікачів з Гаїті, частина яких досі є притримана в цій країні. Заступник генерального прокуратора Рудолф Джіланні звернувся до Апеляційного суду ЗСА 11-ої Округи, щоб змінити розпорядок, виданий федеральним повітовим суддею Юджіном Спеллманом, на підставі якого повинні випустити 1,800 гаїтських втікачів, що їх притримано в шістьох стейтах ЗСА та Пуерто Ріко. На підставі розпорядження судді Спеллмана половина втікачів уже опинилася на волі, але Департамент справедливости вимагає зміни в користь розпорядку генерального прокуратора Френча Смита, який хоча вважає, що втікачів треба звільнити,але вимагає, щоб вони далі були під наглядом поліції. Адвокати, оборонці втікачів, вважають, що коли ввійде в життя розпорядок Ф.Смита, гаїтським втікачам доведеться ще роками сидіти в примусових таборах притримання. На підставі розпорядження судді Спеллмана, яке затверджено з кінцем червня, випущено всіх втікачів з Гаїті, віддавши їх під опіку їхніх спонзорів та добровільних переселенчих аґенцій. За розпорядженням уряду, втікачі, яким не признають політичного азилю, будуть ізольовані.

Підслухане в „Сурмі"

Я відчиняю „Сурму" в кожну неділю, не так для бизнесу як для гостей, що люблять десь зійтися і поговорити. Та й мені приємно послухати новинок, чим свої люди цікавляться.

Ось минулої неділі гурма людей дискутувала за недавно померших. Особливо за одного визначного чоловіка. Каже один: „Він помер на серце, так було написано у 'Свободі'". — „Неправда, - каже інший, — він помер від простати, я його знав ще з краю з гімназії, часто з ним стрічався і знав добре його здоров'я. Він недавно мав операцію простати, але це йому не поліпшало, він мусів мати другу операцію, від того й помер. Мало кому вдається друга операція. Але буває". Знову інший каже: „На простату хорують найбільше самотні мужчини". — „Це також неправда, — заперечує інший. От знаю трьох добре жонатих і нестарих мужчин, що перейшли по одній операції, а готуються до другої. Майже 75 відсотків мужчин мають клопіт з простатою, якщо живуть понад 60 літ. Мені казав лікар, що хто доживе до 80-ки і не мав простати, той вже не буде мати".

Не знаю, чи тая пошесть була давно також, але про неї ніхто не говорив, ані не писав. А тепер щотретій чоловік її має. У давніх календарях УНС, де є списки померших, ані одного нема записаного, що вмер від простати, або від старости. Вмирали замолоду, від 30-ти до 60-ти років, щось два на 300 жили 70 років. Значить, старість — не радість. Але помагає жити довше трохи більше знання.

Чи є яке лікарство проти простати? Те саме, що проти всякої пошести. Природна не зіпсута пожива. Якнайбільше їсти сире: ціле зерно, гречку, овес, ячмінь, пшоно тощо. Кажуть, що пшениця є тяжка до стравлення. Зерно можна зварити і їсти на сніданок з медом, а для смаку із молоком. Зерна з гарбузів і соняшників найкорисніші. Овочі споживати лише сирі. Рибу можна їсти сиру, коби була свіжа. Це все ви знаєте, але я хочу сказати, що тепер є багато книжок і всякої літератури, зокрема з Европи, що знайшли просту поживу проти простати, а це перга від бджіл - bee pollen.

Ще 1959 року шведські лікарі відкрили, що бджоляна перга помагає проти простати. Назвали пергу, що це чудова пожива „джерело молодости", це життєздатність і довговічність. Одна грудка перги, що її бджілка назбирає і принесе до сімні, має в собі півмільйона клітин.

Людина складається з 30 більйонів клітин, кожна з них рухається, бере поживу, травить її, викидає, 900 мільйонів їх денно родяться і стільки ж денно гинуть. Як згине більше від отрути, або нездорової страви, то чоловік слабне. Там слабне, де найбільше треба мати емінокислих клітин. Простата потребує найбільше цинку. В котрій страві є найбільше цинку? В зернах зеленій городині, рибі тощо, а також у перзі. Цинк можна купити в таблетках, але треба спочатку запитатися свого лікаря. Взагалі я тут не раджу, як лікувати простату, на це треба справжнього лікаря. Я лише пишу, що вичитав у книжках чи журналах. Покищо я „окей", як не буде мені клопоту до сто літ, тоді я вже не буду протестувати.

От які дискусії ведуться у „Сурмі". Шкода, що не маю багато тієї перги, щоб оголосити на продаж через пошту. Та й хто знає, чи те, що поможе одному, допоможе й іншому. Кожна людина має трохи інші органи, інше травлення і потребує трохи іншу поживу. Тому -то люди вчаться, вчаться, а помирають немудро.

М. Сурмач

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД РІЗКО ЗМЕНШУЄ державну допомогу приватним неприбутковим установам, бажаючи щоб вони перейняли відповідальність за деякі ділянки, в яких раніше цим групам допомагав Уряд, інформує Інститут Урбан, у наслідок переведених ним досліджувань Згідно з бюджетом Уряду Реґена, шпиталі, університети, аґентства суспільної опіки, мистецькі групи та інші неприбуткові установи втратять від 1982 до 1985 року в загальному 33 більйона державної допомоги, тобто 20 відсотків отримуваної ними допомоги. Урбан інститут, що є приватною неприбутковою організацією, повідомляє далі, що державна допомога для приватних установ зменшиться на 27 відсотків, з 40.4 більйона долярів до 29.3 біільйона, за період від 1980 до 1985 року. Речник адміністрації управління і бюджету в Уряді Р.Реґена, Едвін Л.Дейл, у справі рапорту інституту Урбан, сказав, що він його ще не прочитав, проте він, не бачить ніяких контрадикцій поміж зменшенням державної допомоги приватним неприбутковим організаціям і, в той час, збільшенням ділянки їхньої відповідальности, бо, як він заявив, діяльність і кошти їх мають бути недержавні.

Професори...

(Закінчення зі стор. 1)

ми статтями, але з допущенням статтей у світових мовах: англійській і французькій. Є це спільне видання трьох об'єднаних в Домі Української Науки Товариств (НТШ, УВУ та УТГІ), але більшість матеріялів — це праці професорів і співробітників УВУ.

Великим позитивом була активність на міжнародному терені, зокрема зв'язки Делеґатури УВУ у Франції з інститутами Сорбони та Католицького університету у Парижі (два екуменічні „діялоги"). Продовжуються зв'язки із Німецьким університетом у Штуттґарті. Цікавою була також спроба проф. М. Богатюка зорганізувати окрему конференцію „українсько-чеську" таки на терені УВУ із одинадцятьма доповідями, в чому три доповіді — з боку чехів.

Для поширення зв'язків із університетами в Австрії, започаткованих трьома виступами у Відні, Іннсбруку й Зальцбурзі в часі „Сковородинського Року", матиме значення надання почетного докторату ректорові Інсбруцького університету проф. Клеменсові Авґустові Андрее; з УВУ він утримував уже зв'язки кілька років і навіть двічі головував на вечорах чужих професорів на терені УВУ.

Дуже добрим був у звітовому році контакт із українською пресою, завдяки пресовим бюлетеням та окремим обіжникам із інформаціями. У пресовому архіві УВУ зберігаються вирізки з-понад 400 статтями й інформаціями про УВУ. Дискусія над звітами була коротка і речева. Пропозицію Контрольної Комісії, в складі — о.проф. І.Гриньох, проф. Я.Гурський, проф. Й. Кратохвіль, Рада прийняла одноголосно.

Одноголосно обрано також на наступну каденцію ректора проф. В.Янева та проректора проф. З.Соколюка. Склад Комісії залишився без змін. Присутні на залі декани подали до відома вислід виборів факультетських рад: деканом філософічного факультету залишився на академічний рік 1982/83 проф. Г.Васькович, його заступником — проф. А.Жуковський. На факультеті права й суспільно-економічних наук деканом вперше став проф. Б.Осадчук, а продеканом за статутом залишився його попередник проф. Б.Кордюк.

В програмовій частині присутні широко обговорювали питання покликання до життя окремого семінару для наукового доросту та створення окремого заочного навчання для студентів, що бажають студіювати в УВУ, але не мають закінчених відповідних українознавчих шкіл і тому вони без належного рівня українознавчих знань.

Делеґатури УВУ в ЗСА та Канаді повинні бути переорганізовані на зразок Делеґатури у Франції для поглиблення контактів з місцевими університетами, при чому можна використати матеріяли, які були вже підготовані для сесій у Франції чи в Німеччині. Так, наприклад, у Ювілейному році 250-ліття народження Григорія Сковороди було улаштовано 13 вечорів в семи різних місцевостях Франції, Німеччини й Австрії.

Для поширення конференції про Лесю Українку і поза Сорбону надається дуже та обставина, що в 1983 році припадає 70-річчя смерти поетеси. До того часу повинен з'явитися франкомовний збірник матеріялів із Конференції в Інституті порівняльних літератур у Сорбоні. Подібно можна б широко відзначити ювілеї Ольги Кобилянської (1863 - 1942) особливо,якщо зважити, що деякі свої твори письменниця писала по-німецьки й містила їх в німецьких періодиках.

Про можливості поширення діяльности Інституту досліду національних проблем реферував голова Інституту проф. д-р З.Соколюк.

Професорська Рада одноголосно схвалила мандат для проф. д-ра В.Янева зайнятися організацією міжінституційної наукової Конференції у Тисячоліття Християнської України у Европі з прийняттям його застереження, що проф. В. Янів приймає мандат, якщо конференція матиме соборницький характер, тобто до її організації приступлять, поруч із міжконфесійними установами типу УВУ, НТШ, УВАН, також православні й католицькі наукові чи навчальні високі установи. Точним випрацюванням проєктів для здійснення постанов займеться Сенат УВУ із деканатами.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ОЛЕКСАНДРА ДМИТРІЮК, член УНС Відд. 127-го Т-ва ім. св. Миколая в Баффало, Н.Й., померла 13-го серпня 1982 року на 84-му році життя. Нар. 1898 року в Україні. Залишила в смутку сина Володимира, дочку Таїсу Потієнко та п'ятеро внуків. Похорон відбувся 16-го серпня 1982 року на цвинтарі св. Матвія в Вест Сенека, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Марія Гаравус, секр.

THEODORE ULEK, member of the UNA Branch No. 106 in Chicago, Ill. died on April 25, 1982 at the age of 88. He was born on February 12, 1894 in Galicia, and became a member of the UNA in 1938. He is survived by Ella Ulek — wife. The Family and friends attended the funeral of the deceased on April, 28 1982 Interment was in Clam Lake Cemetery, Clam Lake, Wisk.

Branch Board.

ВАСИЛЬ БЕРЕЗОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 168-го ім. св. Василія в Перт Амбою, Н.Дж., помер 10-го серпня 1982 року на 59-му році життя. Нар. 15-го листопада 1922 року в Перт Амбою, Н.Дж. Членом УНС став у 1978 році. Залишив у смутку дружину Жанет. Похорон відбувся на цвинтарі „Кловерліф" у Вудбриджі, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Іван Бабин, секр.

МИКОЛА ТУРИК, член УНС Відд. 337-го ім. Івана Франка в Балтиморі, Мд., помер внаслідок трагічного автового випадку на 68-му році життя. Нар. в 1914 році в селі Снятинці, пов. віт Дрогобич, Україна. Членом УНС став в 1951 році. Залишив у смутку дружину Франю, дві сестри, і двох братів. Похорон відбувся 12-го липня 1982 року на цвинтарі церкви св. Михаїла в Балтиморі, Мд.

ВічнаЙому Пам'ять!
Емануїл Притула, секр.

СТЕФАНІЯ ЯХТОРОВИЧ, член УНС Відд. 423-го ім. Є. Коновальця в Чикаґо, Ілл., померла 12-го червня 1982 р. на 89-му році життя. Нар. 1893 року в Золочеві Зах. Україна. Членом УНС стала в 1958 році. Залишила в смутку сина д-ра Ореста з дружиною Романою, внуків: Лярису Іванчук і Марка. Похорон відбувся 15-го червня 1982 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Я.Берестянський, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!